

MENDELOVA UNIVERZITA V BRNĚ

Lesnická a dřevařská fakulta

Ústav ochrany lesů a myslivosti

PROJEKT ZALOŽENÍ OBORY PRO CHOV SPÁRKATÉ ZVĚŘE

Diplomová práce

2015

Bc. Marcel Bena

Prohlašuji, že jsem práci: Projekt založení obory pro chov spárkaté zvěře zpracoval samostatně a veškeré použité prameny a informace uvádím v seznamu použité literatury. Souhlasím, aby moje práce byla zveřejněna v souladu s § 47b Zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů a v souladu s platnou Směrnicí o zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací.

Jsem si vědom, že na moji práci se vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon, a že Mendelova univerzita v Brně má právo na uzavření licenční smlouvy a užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona.

Dále se zavazuji, že před sepsáním licenční smlouvy o využití díla jinou osobou (subjektem) si vyžádám písemné stanovisko univerzity, že předmětná licenční smlouva není v rozporu s oprávněnými zájmy univerzity a zavazuji se uhradit případný příspěvek na úhradu nákladů spojených se vznikem díla, a to až do jejich skutečné výše.

V Brně, dne: podpis studenta:

Poděkování

Tímto bych rád poděkoval za cenné připomínky, trpělivost a poskytnuté materiály vedoucímu mé práce Ing. Janu Dvořákovi PhD., Ing. Jiřímu Malinovi za poskytnutí podkladů a informací k mé práci, Leopoldu Bendovi za námět k vypracování odborné studie na jeho záměr vybudovat oboru Benekov a v neposlední řadě rodičům za podporu při studiu.

Bc. Marcel Bena

Projekt založení obory pro chov spárkaté zvěře

Project to create a preserve for breeding of hoofed game

Abstrakt

Tato diplomová práce se zabývá vypracováním studie o vhodnosti přírodních a jiných podmínek pro oborní chov daných druhů zvěře. V druhé části je vypracován projekt chovu a výstavby zařízení potřebných k provozu obory.

Hlavním účelem je tedy vypracovat v souladu s veškerými právními předpisy danou studii a projekt, které jsou přílohou žádosti o uznání honitby – obory ze strany orgánu státní správy myslivosti.

Tato práce vznikla na základě konkrétního požadavku soukromého subjektu, který má v úmyslu vybudovat na dané lokalitě oboru, v níž budou vzájemně chovány dva druhy zvěře, a to jelenec běloocasý (*Odocoileus virginianus*) a daněk skvrnitý (*Dama dama*).

Klíčová slova: obora, jelenec běloocasý, daněk skvrnitý, studie obory

This diploma thesis deals with a study on the suitability of natural and other conditions for a species kept in game preserve. In the second part of the project is elaborated breeding plan and construction plan of equipment needed to operate the game preserve.

The main purpose is to elaborate study and project in accordance with all laws which are attached to the application for recognition of hunting ground and a game preserve by government hunting authorities.

This research was led due to the interest of private entity, who wanted to build a game preserve in which they wanted simultaneously bred two species of deer, white-tailed deer (*Odocoileus virginianus*) and fallow deer (*Dama dama*).

The proposed game preserve has a total area of 171, 9511 ha. This area belongs into two cadastral territory, Horní Benešov and Razová and the land is jointly owned by 10 owners.

Key words: game preserve, white-tailed deer, fallow deer, game preserve study

Obsah

1	Úvod.....	7
2	Cíl práce.....	8
3	Současný stav řešené problematiky	9
3.1	Pojem obora	9
3.2	Historie chovu zvěře v oborách ve světě a Evropě	9
3.3	Historie chovu zvěře v oborách v Českých zemích	9
3.4	Oborní chovy na území ČR v současnosti.....	11
3.5	Právní předpisy týkající se zakládání a provozování obor	12
3.6	Projektová dokumentace obory.....	14
3.7	Účel oborních chovů	15
3.8	Klady a zápory obor	15
3.9	Životní podmínky zvěře v oborách	16
3.10	Péče o zvěř v oborách	16
3.10.1	Přikrmování a krmení zvěře v oborách	17
3.10.2	Zdroj vody v oboře.....	17
3.10.3	Aklimatizační obůrky	17
3.10.4	Zařízení k lovu zvěře a oborní plot	18
3.11	Lesní porosty v oborách.....	18
3.11.1	Výchova lesních porostů	19
3.11.2	Obnova porostů.....	19
3.12	Druhy zvěře chované v oborách.....	20
4	Materiály a metodika	21
4.1	Rozbor současného stavu prostředí a jiných aspektů	22
4.1.1	Identifikace majetku.....	22
4.1.2	Základní údaje o lokalitě a širší územní vztahy.....	22

4.1.3	Hranice obory	23
4.1.4	Přírodní lesní oblast, geologické podloží a reliéf.....	24
4.1.5	Klimatické poměry.....	24
4.1.6	Hydrologické poměry.....	27
4.1.7	Půdní poměry a soubor lesních typů (SLT).....	27
4.1.8	Lesní porosty a hospodářské soubory	28
4.1.9	Pastevní plochy a zemědělská půda	29
4.1.10	Stávající cestní síť	29
5	Výsledky	30
5.1	Projekt chovu a výstavby oborních zařízení.....	30
5.1.1	Stanovení normovaných a cílových stavů zvěře	30
5.1.2	Zajištění cílových stavů zvěře.....	32
5.1.3	Výpočet potřebného množství krmiv	34
5.1.4	Zajištění potřebného množství vody	36
5.1.5	Návrh úpravy trvale travních porostů a péče o pole	36
5.1.6	Veterinární dozor	37
5.1.7	Infrastruktura obory	38
5.1.8	Oborní zařízení.....	38
5.1.9	Kalkulace nákladů na pořízení oborního zařízení.....	43
5.1.10	Očekávané výnosy	45
5.1.11	Zdroje financování	45
5.1.12	Plodonosné stromy, okusové dřeviny	46
6	Diskuse.....	47
7	Závěr.....	50
8	Summary	52
9	Seznam použité literatury	54
10	Seznam příloh.....	56

1 Úvod

První zmínky týkající se zřizování obor v Českých zemích se datují již od 13. století. Od této doby procházely oborní chovy různými změnami. Měnil se jejich počet, velikost a také druhy chované zvěře. Největšího rozmachu se obornictví dočkalo v 15. až 17. století. Z počátku bylo hlavním cílem oborních chovů soustředit co největší množství zvěře na malé ploše, aby tehdejší panovníci a příslušníci šlechty mohli nabídnout lovecký zážitek svým vzácným hostům s velkým výřadem a co nejmenší vynaloženou námahou při samotném lovu. Postupem času se začala upřednostňovat kvalita a vypěstlost trofeje před množstvím zvěře. Trofeje se dostaly do popředí hlavně mezi I. a II. světovou válkou.

Ze spárkaté zvěře byla v oborách původně chována zvěř jelení, později pak daňčí, černá, mufloní a mnohde i srnčí. V minulém století byli do obor zaváděni asijské a americké jeleni, dokonce i někteří zástupci africké a australské zvěře.

V současné době slouží obory k intenzivnímu chovu zvěře jelení, daňčí, mufloní, černé, sičí a případně viržinské s cílem chovat zvěř nejen zdravou, ale i vysoce hodnotnou s pravidelnou produkcí kvalitních trofejí a zvěřiny.

V současnosti je chov zvěře chápán v širším kontextu. Zvěř patří do národního přírodního bohatství, které je součástí krajiny, ve které zvěř žije. Z tohoto důvodu nemůže být zvěř chována na úkor životního prostředí a naopak. Dnešní oborní chovy by měly využívat principy trvale udržitelného rozvoje, upřednostňovat mimoprodukční funkce lesa při současném zachování kvality ekosystému. Toto hospodaření působí kladně na biodiverzitu, rozmanitost a stabilitu prostředí. Dokladem toho je mnoho oborních chovů, kde prosperuje mnoho rostlinných i živočišných druhů, které jsou jinde na ústupu.

Tato diplomová práce se zabývá řešením konkrétního úkolu výstavby obory na pozemcích deseti vlastníků. Zkoumaná lokalita se nachází v bezprostřední blízkosti města Horní Benešov, který leží severovýchodně a zhruba 3,5 km jihozápadně leží obec Razová.

Záměrem výstavby je komplexní oborní zařízení pro chov jelence běloocasého a daňka skvrnitého. Cílem práce je tedy vypracování projektu obory skládající se ze studie vhodnosti přírodních a jiných podmínek pro intenzivní chov daných druhů zvěře a z projektu chovu zvěře a výstavby oborního zařízení. Tato práce bude použita jako příloha žádosti o uznání obory ze strany orgánu státní správy myslivosti.

2 Cíl práce

Cílem této diplomové práce je vypracování studie, ostatních podkladů nutných pro schvalovací řízení a potřeby státní správy a projektové dokumentace pro založení obory na konkrétní lokalitě, nacházející se na dvou katastrálních územích, a to převážně na katastrálním území Horní Benešov a v menší míře Razová. Obě katastrální území se nacházejí dle bývalého územně správního členění v okrese Bruntál, dnes Moravskoslezský kraj. Nedílnou součástí studie je zpracování a posouzení přírodních, společenských, technických a ekonomických podmínek pro umístění objektu a také zpracovat projekt chovu cílových druhů a stavů zvěře, projektovou dokumentaci doplnit o ekonomickou rozvahu vybudování a provozu tohoto zařízení.

3 Současný stav řešené problematiky

3.1 Pojem obora

Obora jest trvale a úplně ohrazený díl lesa větších či menších rozměrů ve příznivé poloze, určený pro udržování a chov četného počtu zvěře, ustanovené hlavně k zajímavé honbě (Černý, 1895).

Dle zákona číslo 449/2001 sb. se rozumí oborou druh honitby s podmínkami pro intenzivní chov zvěře s obvodem trvale a dokonale ohrazeným nebo jinak uzpůsobeným tak, že chovaná zvěř z obory nemůže volně vybíhat.

3.2 Historie chovu zvěře v oborách ve světě a Evropě

Není možné říci, na kterém místě vznikly první obory. Je na to více názorů. Dle Černého (1895) vznikly první obory v jižní Evropě, kde je zakládali již starověcí Římané. Jiné zdroje uvádí vznik obor již v období dávných států střední Asie, dávno před kulturou starověkého Říma. Již Babyloňané zakládali zvláštní typy zahrad, které nazývali lovčí obory. Už v této době obory sloužily jako zásobárna zvěřiny, a také pro pobavení vladařů (Pacáková-Hošťálková a kol., 2004).

Peršané propojovali zahrady s oborami podobně jako Evropané v renesanci a baroku, kdy formální okrasná zahrada byla propojena s částí obory v krajinářském a přírodním pojetí. Peršané se snažili napodobovat a zdokonalovat oborní chovy Asyřanů. Když v roce 637 pronikl pouštní národ Arabů do Persie, našli tam vyspělou společnost, která rozvíjela kulturu perských rajsých zahrad, ve kterých chovali zvěř a byly opatřeny stanovišti pro střelce (Kalusok, 2004).

3.3 Historie chovu zvěře v oborách v Českých zemích

Podívejme se nejprve na dobu, v níž pravděpodobně naše obornictví vznikalo. Naše země byla v těch dobách velmi lesnatá. V Kosmově kronice se můžeme dočíst, že povrch zaujímaly širé pouště lesů, kteréž byly bez obyvatel lidských, ale velmi hlučné od rojů včel a od zpěvu rozličného ptactva. Ve hvozdu bylo bez počtu zvěře a stádům zvířat sotva postačovala půda.

Pak přišla kolonizace, zahájená kláštery, která pozměnila poměr mezi lesem a ostatní půdou. Ovšem nejen církevní vrchností, nýbrž i městská a venkovská kolonizace trhala tehdejší souvislé zalesnění. Odlesňování také pomohlo rodící se zpracování rud, výroba popela a dřevěného uhlí. Panovníkům a šlechtě se takto vzdaloval od sídel les a tím také zvěř. A to byla nejspíše doba, kdy se u nás začal uplatňovat, v cizině již dávno

vžitý zvyk, uzavírat zvěř do ohrad v blízkosti tehdejších hradů (Wolf, Chroust, Kokeš, Lochman, 1976).

První taková ohrada vznikla již za panování Přemysla Otakara II poblíž vsi Ovenec, která ležela na území dnešní Prahy Letné. Zmínky o této oboře můžeme také najít jako o Královské oboře, lidově Stromovce. Roku 1266 ji dal Přemysl Otakar II. ohradit, nechal ji zazvěřit jelení zvěří a uprostřed nechal vybudovat lovecký zámek. Velkého rozvoje dosáhlo obornictví v 15. století, kdy obora znamenala určitý hospodářský rozvoj ve smyslu produkce čerstvé zvěřiny, a tím aspoň částečně nahradila pozvolna ubývající zvěř z volné přírody (Řehák a kol., 1998).

Není pochyby, že stejně jako panovník si obory při svých hradech zakládaly i některé bohaté a významné rody. Jak uvádí Čabart (1958) například oboru u Lokte z roku 1325, u Boskovic z roku 1360, u Hradce Králové z roku 1405 a mnoho dalších.

Dalším významným milníkem v existenci obor byly husitské války. Pražská obora se z této události vzpamatovávala až do poloviny 16. Století. Velká část obor utrpěla velkou újmu, protože velká koncentrace zvěře na malé ploše, byla jednoduchou kořistí pro přecházející vojska. Ale nemůžeme toto období hodnotit pouze záporně, došlo totiž k obohacení naší přírody o nové druhy zvěře, které se ve volnosti lépe či hůře aklimatizovaly

Obornictví doznalo značného rozmachu hlavně v 15. Až 17. století a ve značné míře se dochovalo až do století dvacátého. Koncem 19. století bylo na území Čech, Moravy a Slezska popsáno 350 obor s celkovou výměrou přes sto tisíc hektarů. Jejich počet začal rapidně klesat v období první světové války a hlavně pak po ní. Některé velkostatky si však obory podržely až do jejich zestátnění po druhé světové válce. Po II. světové válce bylo mnoho obor zrušeno, neboť byly některé v nevyhovujícím stavu, jiné měly malou výměru a v mnoha byla zvěř během války vystřílená.

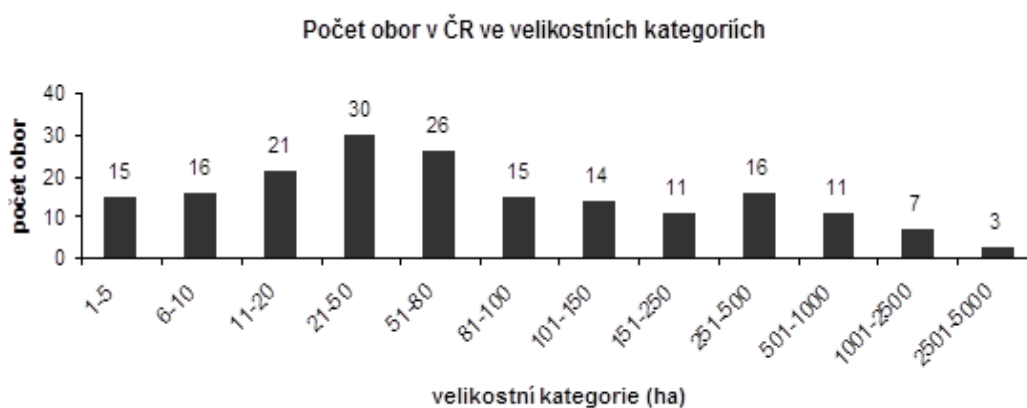
Avšak i obhospodařované obory postupně chátraly, nebyly udržovány ploty, cesty a myslivecká zařízení. Travní porosty postupně divočely a ani zvěři nebyla věnována náležitá chovatelská péče. K renesanci našeho obornictví došlo teprve počátkem 60. let. Postupně v nich bylo zlepšováno životní prostředí pro zvěř, především byly zakládány úživné plochy pro zvěř, byla obnovována stará a zanedbaná pole, louky a myslivecká zařízení.

Hlavní rozdíl v poslání obor v minulosti a současnosti je v celkovém pojetí myslivosti. Myslivost po druhé světové válce přestala být výsadou bohatých lidí a šlechty, ale začali ji vykonávat obyčejní lidé, kteří získali potřebné oprávnění. V zájmu

celé naší společnosti je nadále myslivost rozvíjet, aby přinášela co největší užitek ekonomický, kulturní i estetický. Z tohoto pohledu je nutno chápat i obornictví jako důležité odvětví naší myslivosti (Wolf, Chroust, Kokeš, Lochman, 1976).

3.4 Oborní chovy na území ČR v současnosti

Nejnovější informace o množství a kvalitě oborních chovů můžeme získat z výkazu o honitbách, stavu a lovu zvěře v ČR, které vydává každoročně jako přehled ministerstvo zemědělství ČR. Seznamy obor před rokem 2000 a současné se liší z důvodů přijetí nového zákona o myslivosti číslo 449/2001 Sb., který stanovil od doby jeho platnosti minimální velikost obory 50 ha, ale při ponechání obor menších výměr uznaných do té doby (Hromas, 2004).

Obr. 1 Počet obor v ČR dle velikosti (Novotná, 2008)

Nejmenší obora v ČR (Jezbořice) má rozlohu 1 ha, největší (Soutok) 4232 ha. Celkem 45% současných obor v ČR nevyhovuje minimální výměře obory, kterou stanovuje Zákon o myslivosti 449/2001 Sb. na 50 ha (Novotná, 2008). Průměrná rozloha obor v roce 2013 je v ČR 238,4 ha.

Tab. 1 Počty oborních chovů v ČR (<http://www.eagri.cz/>)

vlastnický vztah	k 31.12.1999		k 31.12.2013	
	počet	výměra (ha)	počet	výměra (ha)
Obory vlastní	96	37 175	176	44 979
Obory společenstevní	5	710	20	1 737
celkem	101	37 885	196	46 716

Tab. 2 Základní údaje o oborách v ČR (<http://www.eagri.cz/>)

Výměra obor zaokrouhlená na celé hektary	k 31.12. 1999	k 31.12.2013
zemědělská půda	3 200	5 916
lesní půda	33 579	37 410
vodní plocha	335	530
ostatní pozemky	771	2 860
Celkem	37 885	46 716

Tab. 3 Množství daňčí zvěře v oborách v ČR (<http://www.eagri.cz/>)

	normovaný stav v oborách [ks]	Výměra obor s daňčí zvěří [ha]	počet ha na 1 kus
k 31. 12. 1999	6 154	23 367	3,8
k 31.12.2013	8 477	25 663	3,0

Tab. 4 Množství viržinské zvěře v oborách v ČR (<http://www.eagri.cz/>)

	normovaný stav v oborách [ks]	výměra obor s viržinskou zvěří [ha]	počet ha na 1 kus
k 31. 12. 1999	263	619	2,4
k 31.12.2013	295	818	2,8

Novotná (2008) uvádí, že daňčí zvěř je chovaná ve 138 oborách. Dle Hromase a kol. (2000) je viržinská zvěř chovaná ve 2 oborách na území ČR.

3.5 Právní předpisy týkající se zakládání a provozování obor

Zakládání oborních chovů a vlastní hospodaření v nich upravuje hlavně zákon o myslivosti číslo 449/2001 Sb. a nadále 553/2004 Sb. a 491/2002 Sb.

Dle zákona č. 449/2001 Sb. se rozumí oborou druh honitby s podmínkami pro intenzivní chov zvěře s obvodem trvale a dokonale ohrazeným nebo jinak uzpůsobeným tak, že chovaná zvěř z obory nemůže volně vybíhat. Honitbou je soubor souvislých honebních pozemků jednoho nebo více vlastníků vymezený v rozhodnutí orgánu státní správy myslivosti, v němž lze provádět právo myslivosti podle tohoto zákona.

Návrh na uznání obory podává vlastník honebních pozemků nebo přípravný výbor honebního společenstva (§19 odst. 4) orgánu státní správy myslivosti. K návrhu na uznání oborního chovu se také přikládá studie o vhodnosti přírodních a jiných podmínek pro intenzivní chov daného druhu zvěře, projekt výstavby potřebných zařízení, projekt chovu zvěře a vyjádření příslušných veterinárních orgánů a orgánů na ochranu zvířat proti týrání v navrhovaných podmínkách chovu. Po nabytí právní moci rozhodnutí o uznání obory má držitel povinnost rozhodnout do 60 dnů, zda oboru

pronajme nebo jí bude obhospodařovat ve vlastní režii. Do 15 dnů od nabytí právní moci rozhodnutí o uznání obory nebo od podpisu smlouvy o pronájmu obory je uživatel povinen podat návrh na ustanovení mysliveckého hospodáře orgánu státní správy myslivosti. Do 30 dnů od výše zmíněných podmínek podat návrh na jednu mysliveckou stráž, na každých započatých 500 ha honitby.

Dle zákona o myslivosti je uživatel obory povinen udržovat stavy zvěře mezi minimálními a normovanými. Minimální stavy jsou takové, kdy není existenčně druh ohrožen a hustota populace umožňuje bezproblémovou biologickou reprodukci druhu. Normovaným stavem rozumíme maximální jarní stav, který je v souladu s úživností honitby a kvalitou životního prostředí.

V oborních chovech se můžou lovit druhy zvěře, pro které byla obora zřízena a byly pro ně v tom roce dány minimální a normované stavy po celý rok, což vychází ze zákona č. 449/2001 Sb.

Normované stavy zvěře jsou řešeny vyhláškou č. 491/2002 Sb. o způsobu stanovení minimálních a normovaných stavů zvěře a o zařazování honiteb nebo jejich částí do jakostních tříd. V oborách se normované stavy zvěře stanoví na základě § 2 odst. 1 písm. a) a odst. 3 tak, aby normovaný stav jednotlivých druhů spárkaté zvěře ve svém souhrnu nebyl vyšší než 1 jedinec spárkaté zvěře na 2 ha výměry obory.

Výše uvedená vyhláška řeší v § 4 požadovaný poměr pohlaví, věkovou skladbu a koeficient očekávané produkce spárkaté zvěře. Požadovaný poměr pohlaví mezi samci a samicemi u spárkaté zvěře je stanoven na 1:1. Koeficient očekávané produkce se týká pouze dospělých samic a stanoví se pro jednotlivé druhy zvěře dle jakostní třídy s určitým rozpětím.

Dalším důležitým zákonem, je zákon č. 166/1999 Sb. Zákon č. 166/1999 Sb. o veterinární péči a o změně souvisejících zákonů stanovuje, že veterinární dozor vykonává orgán státní veterinární správy. Veterinární péčí se rozumí péče o zdraví zvířat, o nezávadnosti živočišných produktů, ochrana území ČR před zavlečením nákaz zvířat, ochrana životního prostředí před nepříznivými vlivy, které souvisí s chovem zvířat, veterinární asanace a státní veterinární dohled.

Zákon o veterinární péči ukládá všem chovatelům tyto povinnosti:

- chov musí odpovídat biologickým potřebám, funkcím a stavu zvířat
- pozorovat průběžně zdravotní stav a kondici zvěře
- zabránit vzniku a šíření nákaz

- být schopen součinnosti při výkonu veterinárních opatření
- používat medikamenty a ostatní prostředky vázané na lékařský předpis, pouze se souhlasem veterinárního lékaře
- chovatel musí umožnit kontrolu zdravotního stavu zvířat, zařízení potřebná k chovu udržovat v odpovídajícím stavu, udržovat funkční zařízení, která chrání zvířata před nákazami, používat pouze nezávadná krmiva a vodu a dodržovat podmínky pro používání krmiv s doplňkovými látkami

Pro prevoz živé zvěře v rámci jednoho okresu jsou zapotřebí tyto náležitosti:

- veterinární osvědčení k přemístění

Pro prevoz živé zvěře mimo obvod okresu jsou zapotřebí tyto náležitosti:

- potvrzení veterinárního lékaře, který v území obvodu okresu vykonává veterinární preventivní, diagnostickou a léčebnou činnost podnikatelským způsobem, o zdravotním stavu zvířete a o nálezové situaci v chovu, z něhož je zvíře přemísťováno

V nově vznikajících oborních chovech je třeba vzít v úvahu, jestli původní způsob hospodaření na lesních pozemcích je odpovídající. Zákon č. 289/1995 Sb. o lesích umožňuje vlastníkovu pozemků požádat o zařazení oborních lesů do kategorie lesů zvláštního určení (§ 8 odst. 2, písm. g), z důvodu účelového hospodaření. O přearazení lesů z kategorie hospodářských lesů do kategorie lesů zvláštního určení rozhoduje orgán státní správy lesů.

3.6 Projektová dokumentace obory

Lesprojekt (1988) uvádí, že by měla ekologická a projekční část studie obsahovat:

- 1) Zařazení lokality v rámci širších územních vztahů
- 2) Popis reliéfu, složení a strukturu geologického podloží
- 3) Popis klimatických, hydrologických a pedologických poměrů
- 4) Vymezení souboru lesních typů
- 5) Aktuální věkové a druhové složení příslušných porostů, a také výskyt plodonosných dřevin
- 6) Výčet hospodářských souborů
- 7) Popisnou část polí, pastvin, cestní sítě a vodních poměrů
- 8) Návrh zásad chovu a lovu
- 9) Potřebné množství krmiv
- 10) Návrh zařízení, které jsou potřebné k provozu obory a jejich rozmístění

11) Soupis pozemků dle jejich druhů, výměr a vlastníků

3.7 Účel oborních chovů

Cíle chovů zvěře v oborách jsou přibližně totožné s cíli chovu zvěře ve volnosti, což především znamená dosažení optimálních (cílových) stavů při odpovídajícím poměru pohlaví (v podstatě opět 1:1, ale může být i ve prospěch samčí trofejové zvěře) a věkových tříd. V zásadě jsou zakládány obory za účelem:

- reprezentace, pro možnost rychlého odlovu kvalitní trofejové zvěře, obvykle v rámci poplatkového lovu
- chovu prošlechtěné zvěře prodávané pro další zazvěřování
- chovu vzácných druhů zvěře (bílý jelen v oboře Žehušice)
- výchovy veřejnosti nalézající tak potřebný vztah ke zvěři v bezprostředním kontaktu s ní (Hromas a kol., 2000).

3.8 Klady a zápory obor

Dle Hromase (1997) mají oborní chovy své klady i zápory, a ty je nutno před založením obory dobře posoudit.

Výhodou obor je, že

- Zvěř je soustředěna relativně ve velkém množství na malé ploše, což umožňuje její dobré rozlišování a pozorování i po dobu několika let.
- Zvěř je možno lovit relativně rychle a snadno.
- V oborách lze zvěř lovit po celý rok, což umožňuje kdykoli vyloučit z chovu zvěř pro další chov nevhodnou.
- Zvěř v oborních chovech je možné v případě potřeby dobře léčit.

Nevýhodou obor je, že

- Je nezbytná výstavba kvalitního a neustále kontrolovaného oborního plotu, což je velká investice.
- Důležitá je také výstavba kvalitních a poměrně početných mysliveckých zařízení včetně pastvin, políček pro zvěř a porostních úprav.
- Zvěř je zapotřebí přikrmovat pravidelně po celý rok.
- Škody zvěří na lesních porostech jsou podstatně větší, případně je nákladnější ochrana těchto porostů.
- Při vyšší koncentraci zvěře je velké riziko vzniku nakažlivých chorob.

- Veřejnost zaujímá negativní postoj k omezení jejího vstupu do oborního zařízení.
- K dosažení kvalitního oborního chovu je zapotřebí kvalitní a vysoce kvalifikovaný personál (oborník), který bude ochoten věnovat svému povolání velké množství svého času.
- V oborách nelze úspěšně chovat teritoriální (po většinu roku samotářsky žijící) druhy zvěře

Usoudíme-li, že výhody založené obory převáží nad nevýhodami, je dále nezbytné posoudit jaké budou:

- cíle oborního chovu,
- druhy zvěře pro chov v oboře,
- kvalita životních podmínek zvěře v oboře,
- myslivecká péče o zvěř v oboře.

3.9 Životní podmínky zvěře v oborách

Rozloha, na níž se zvěř ve volnosti pohybuje, je odvislá nejen od úživnosti honitby, od krytových a klidových příležitostí, ale také od sociálních vztahů, které se ovšem mění v průběhu roku. I to je potřeba mít na zřeteli, volí-li se velikost oborní plochy pro ten který druh zvěře. Z tohoto tvrzení vyplývá, že základními životními podmínkami pro zvěř v oborách rozumíme:

- dostatečný prostor
- vhodná porostní a prostorová skladba
- dostatek krytových, klidových a úživnostních ploch.

Pro jeden kus daňčí zvěře je minimální výměra 2 ha, optimální 8 ha a maximální 11 ha. Za dostatečnou genetickou základnu se považuje 60 kusů daného druhu zvěře. (Hromas a kol., 2000) Volný a kol. (2000) uvádí, že viržinské zvěři postačuje výměra kolem zákonného limitu, což je jeden hektar na kus. Přímo v oboře Sovinec je chován jeden kus na 1,5 ha.

3.10 Péče o zvěř v oborách

Hromas (2000), uvádí, že v oborních chovech musíme sledovat podobně jako v honitbách ve volnosti:

- poměr pohlaví, poměr věkových tříd a také množství zvěře
- kondici zvěře a její zdravotní stav

- úživnost obory během celého roku
- příkrmování či krmení zvěře
- množství, rozmístění a vhodnost krytu pro zvěř
- vytvoření klidových zón pro zvěř
- důkladný průběrný odstřel zvěře
- ochranu před škodlivými činiteli

3.10.1 Příkrmování a krmení zvěře v oborách

Při hospodaření v oborách se musí počítat s dosti vysokým stupněm koncentrace zvěře na omezené ploše. Panuje názor, že kapacita jednoho krmeliště má být maximálně 30 – 50 kusů zvěře, a to podle druhu a charakteru obory. Nepřichází v úvahu příkrmování zvěře pouze na jednom krmelišti. Toto rozhodnutí zdůvodňuje hned několik důvodů, a to důvody parazitární prevence, celková hygiena krmeliště a také požadavek, aby každý kus zvěře dostal množství krmiva, které je mu určené. Krmeliště musí být zařízené pro celoroční provoz, neboť v intenzivních chovech zvěře se příkrmuje celoročně a v zimním období se dá mluvit přímo o krmení. Výživě zvěře v oborních chovech je nutno věnovat mnohem větší pozornost než ve volnosti. Je třeba zvěři podávat veškeré živiny v potřebném množství, ke kterým se v oboře nedostane (Wolf, Chroust, Kokeš, Lochman, 1976).

3.10.2 Zdroj vody v oboře

Základem každé obory je trvalý celoroční zdroj nezávadné vody. Nejlepším zdrojem je potok, který protéká celou oborou, má dostatečný spád, tak aby nedocházelo k zamokřování jeho okolí. V sušších oblastech je nedostatek vody problematický. Zde je zdrojem pouze pár pramenů a nebo při nejhorším se jedná o umělé prohlubně zachycující dešťovou vodu. Všechny vodní zdroje v oboře se musí udržovat, čistit, prameny prohlubovat, popř. dláždit, prohlubně na dešťovou vodu vyhrnovat. V bezprostřední blízkosti vodních zdrojů musíme klást důraz na parazitární prevenci a hygienu, protože se jedná o velmi frekventovaná místa. Vodní režim v oborách je velmi důležitý a nesmí dojít k vodnímu deficitu (Wolf, Chroust, Kokeš, Lochman, 1976).

3.10.3 Aklimatizační obůrky

Jedná se o dočasná zařízení k aklimatizaci zvěře před vypuštěním na novou lokalitu za účelem nového zazvěření nebo osvěžení krve stávající zvěře. Obvykle se jedná o plochu 3-5 ha, na níž by se měla nalézat pastevní plocha, voda a mlazina pro úkryt.

Nezbytným vybavením je také krmelec, nejlépe stejného typu jakým je vybavena i obora za plotem. Zvěř se osazuje obůrka obvykle v zimě, kdy se nejlépe odchytává a je k tomu třeba přizvat i veterináře. Vypouštění probíhá odstraněním několika polí plotu aklimatizační obůrky (Hromas, 2004).

3.10.4 Zařízení k lovu zvěře a oborní plot

Lovu zvěře a hlavně jeho přípravě musí být v oboře věnována mnohem větší péče než ve volnosti. Lov musí probíhat bez komplikací, v krátké době a měl by být lovený dopředu obeznaný kus. Navíc se obory nacházejí často v blízkosti obcí, parků apod., takže bývá bezpečná střelba mnohem obtížnější a je k ní třeba využít veškerých možností. Veškeré zařízení určené k lovu musí být prostorné, pohodlné a musí být esteticky zařazené do krajiny. Také se často využívá k lovu loveckých chodníků, tzv. šouláků, kterým musí být také věnovaná dostatečná péče.

Oborní ploty musí splňovat jednu ze základních podmínek, a to musí být neprostupné pro zvěř. Z tohoto vyplývá, že musí být dostatečně vysoké a pevné, aby zabraňovaly úniku zvěře z obory. Výška oplocení je rozdílná podle druhu zvěře, pro kterou je obora plánovaná. Pro černou zvěř je minimální výška 2m, pro daňčí a mufloní 2,2 m a pro jelení ještě vyšší. Způsoby oplocení jsou různé, kromě výšky a pevnosti musí oplocení splňovat požadavky na trvanlivost, hospodárnost pořizovacích nákladů a estetiku použitého materiálu. Oborní oplocení v oblasti přirozeného výskytu černé zvěře musí být ve spodní části zpevněno. Plot je zapotřebí každodenně kontrolovat a v případě potřeby i opravit. Na příjezdových cestách se v oborách stavějí vrata nebo vstupní brány se silničními rošty, které zabraňují samovolnému úniku zvěře z obory. V místech, kde se oborní vrata využívají zřídka, se budují přeazy či přechody. Jedná se o oboustranný schodový žebřík, zabudovaný v oborním plotu a opatřený bezpečnostním zábradlím. Další součástí oborního oplocení jsou také záskoky, které umožňují návrat uniknuté zvěře do obory (Wolf, Chroust, Kokeš, Lochman, 1976).

3.11 Lesní porosty v oborách

Dle zákona o lesích 289/1995 Sb. mohou být lesy v uznaných oborách zařazeny do lesů zvláštního určení. Z toho vyplývá, že plnění mimoprodukčních funkcí lesa může být nadřazeno plnění funkcí produkčních, ale neznamená to, že s lesem nebude hospodařeno člověkem či zvěří.

Zvláštnosti pěstění lesů v oborách vyplývají především z podmínek, které je nutno v oboře zajistit pro realizaci intenzivního chovu zvěře na malé rozloze. Jsou zde

zapotřebí místa krytu, klidu, místa pro intimní hygienu zvěře. Nadále je zde zapotřebí péče o trvalý a vydatný žír zvěře (Jurča, 1983).

Účelovost oborního hospodářství vyžaduje, aby veškeré pěstební a těžební zásahy do oborních porostů byly podřízeny zájmům chované zvěře. To vyžaduje některé podstatnější změny proti lesnické praxi. K těmto změnám především patří změna doby obmýetí z důvodu vytváření parkového nebo pastevního lesa, který má mít bohatý bylinný a travní podrost, na 120 až 140 let, v některých případech ještě více (dubové výstavky apod.). Další změnou je snížení zákonné míry zakmenění prořezáním na 0,3 až 0,4. Také je třeba upravit obnovní a provozní cíle. Nejvhodnějšími dřevinami pro obory jsou duby, jírovce a plané ovocné stromy. Z listnatých dřevin ještě měkké listnáče rodu *Salix* a *Populus*, z jehličnanů modřín a borovice. Těmto dřevinám musí být dána přednost před ostatními, i když typologický a stanovištní průzkum stanovuje jinak. Smrkové kultury zakládat po pečlivém uvážení jako nutný kryt nebo přirozenou záštitu. V smrkových porostech do 20 let věku silně omezit výchovu a probírky a zakázat těžbu klestu, aby tyto porosty poskytovaly zvěři co nejvíce krytu (Wolf, Chroust, Kokeš, Lochman, 1976).

3.11.1 Výchova lesních porostů

Technika výchovy vychází především z konkrétního stavu oborních porostů a je velmi diferencovaná. Výchovné zásahy jsou často ovlivňovány nutností zdravotního výběru, tj. směřují především k odstraňování zdravotně zcela nevyhovujících jedinců a na druhé straně k podpoře hospodářsky nadějných stromů, které je nutno včas a systematicky uvolňovat, avšak současně účinně chránit proti poškozování zvěří. Častým způsobem ochrany je zejména ovazování kmenů (Jurča, 1983).

3.11.2 Obnova porostů

Při obnově je často nutné použití oplocenek kolem nových nárostů a kultur v oboře. Tyto oplocenky musí být dostatečně vysoké a pevné. Množství i rozmístění oplocenek musí zvěři ponechávat dostatečný prostor k pohybu, zejména k přecházení.

Při porostní obnově se současně kalkuluje i potřebná výměra pastevních porostů pro zvěř, tzv. zvěřníků. Jsou to porosty vhodných výmladných dřevin a keřů sloužících svými bohatými mladými letorosty a pupeny za zimní přirozenou paši zvěře. Zakládáme je na slunných, závětrných lokalitách, na nichž se zvěř v zimě zdržuje. Po silnějším okusu zvěře, podle místních poměrů po 5 až 10 letech, je skácíme jako při pařezinovém hospodářství, aby se pařezy znovu bohatě zmladily. Po vysekání je ovšem musíme na

rok nebo dva rovněž oplodit, aby výmladky vyrostly a potom je zvěři zpřístupníme. Vhodná velikost jednotlivých zvěřníků je 0,5 – 1 ha.

Pokud se týká obnovních sečí, pak přicházejí v úvahu především obnovní seče skupinovitě, případně clonné (Jurča, 1983). Dle Peňáze 2004 se doporučuje soustředit těžbu vždy v jedné části obory, tak aby v ostatních částech obory byl dostatečný klid pro zvěř. Také je zapotřebí těžbu rozložit na delší časový úsek, a to zejména v zimním období, kdy zvěř z pokácených zbytků, převážně vrcholových částí stromů získá velké množství potravy, okusováním pupenů a letorostů.

3.12 Druhy zvěře chované v oborách

Pro oborní chovy nejsou vhodné teritoriální druhy zvěře. Přílišná koncentrace jedinců téhož druhu na ně působí stresově, což se projevuje ztrátou kondice, následně i konstituce zhoršováním zdravotního stavu a nižší plodností. V našich podmínkách není vhodné chovat zvěř srnčí a v podstatě ani losy (Hromas a kol., 2000).

V oborních chovech by měly být chované jen takové druhy zvěře, co vyžadují takové životní podmínky, které se nacházejí v plánované oboře. Pokud se v oboře chová více druhů zvěře, je zapotřebí brát v úvahu nároky jednotlivých druhů a respektovat vztahy mezi jednotlivými druhy. Nejvhodnějšími druhy pro chov v oborách je zvěř daňčí a mufloní, a to nejen z hlediska biologicko-chovatelského, ale také ekonomického. Dalšími druhy chovanými v oborách je zvěř jelení, sičí, černá a viržinská (Lochman a kol., 1979).

4 Materiály a metodika

Hlavním cílem této práce je zpracovat odbornou studii posuzující vhodnost přírodních a jiných podmínek a také vypracovat projekt chovu a lovu zvěře. Což jsou přílohy k uznávacímu řízení obory.

Hlavními podklady pro tuto diplomovou práci byla doporučená literatura, mapové listy a právní normy. K těm patří zákon číslo 449/2001 Sb. o myslivosti, 166/1999 Sb. o veterinární péči, 246/1992 Sb. na ochranu zvířat proti týrání, 289/1995 Sb. o lesích a vyhlášky číslo 491/2002 Sb. o stanovení minimálních a normovaných stavů zvěře a o zařazování honiteb nebo jejich částí do jakostních tříd, 299/2003 Sb. o opatřeních předcházejících a zdolávajících nákazy a nemoci přenosné ze zvířat na člověka, 553/2004 Sb. o podmínkách, vzoru a bližších pokynech vypracování plánu mysliveckého hospodaření v honitbě.

Detaily o klimatických podmínkách byly vypořádány na meteorologické stanice v Horním Benešově. Situace vodních zdrojů byla zjištěna z atlasu Hydrologických poměrů ČSSR (1965). Složení geologického podloží bylo zjištěno z internetových stránek geoportálu a samostatného výzkumu, který prováděla odborná firma Unigeo a.s. Zastoupení souboru lesních typů, hospodářských souborů a složení lesních porostů pochází z hospodářské knihy LHC Bruntál, kterou vypracoval Ústav hospodářské úpravy lesů v roce 2011. Informace o vlastnicích pozemků byly zjištěny z výpisu katastrů nemovitostí. Veškeré rysy jsou přerýsované v programu AUTOCAD.

Návrhy na výstavbu jednotlivých mysliveckých zařízení byly převzaty z typizační směrnice Lesprojektu (1989). Cena jednotlivých zařízení byla stanovena na základě konzultace se stavební firmou Konstruktial s. r. o. K nákupu živé daňčí zvěře byl použit ceník dle aktuálního průzkumu trhu a cena živé viržinské zvěře byla převzata od zřizovatele obory Sovinec.

Veškeré navrhované úpravy travních porostů, polí i dřevinné skladby byly konzultovány se související literaturou.

V navrhované oboře Benekov budou vzájemně chovány dva druhy zvěře a to jelenec běloocasý a daněk skvrnitý. Normované stavy zvěře jsou řešeny vyhláškou č. 491/2002 Sb. V oborách se normované stavy zvěře stanoví na základě § 2 odst. 1 písm. a) a odst. 3 tak, aby normovaný stav jednotlivých druhů spárkaté zvěře ve svém souhrnu nebyl vyšší než 1 jedinec spárkaté zvěře na 2 ha výměry obory.

4.1 Rozbor současného stavu prostředí a jiných aspektů

4.1.1 Identifikace majetku

Zájmová lokalitu má celkovou výměru 1 719 511 m² (171,9511 ha). Dle katastru nemovitostí spadá do dvou katastrálních území, kterými jsou:

Horní Benešov (k.ú. č. 642355 - kraj Moravskoslezský) – výměra 1 598 324 m².

Razová (k.ú. č. 739987 - kraj Moravskoslezský) – výměra 121 187 m².

Seznam parcel rozdělený dle katastrálních území je uveden v příloze č. 17.

Vlastníky předmětných parcel jsou:

Tab. 5 Výměra a procentuální vyjádření jednotlivých vlastníků

Výměra m ²	Vlastník	%
815 012	Leopold Benda	47,41
341 515	Lesy ČR	19,86
233 668	Státní pozemkový úřad	13,59
153 155	Ladislav Paták, Drahomíra Kutá, Jiří Špaček, Zdeněk Špaček	8,91
78 950	František Glogar	4,59
55 740	Alena Hrazdilová, René Urban, Miroslava Zapletalová	3,24
26 509	Město Horní Benešov	1,54
13 382	Dalibor Hanes	0,78
1 224	Ivana Králová	0,07
26	František Klech	0,00

4.1.2 Základní údaje o lokalitě a širší územní vztahy

Zájmová lokalita se nachází v České republice v Moravskoslezském kraji jihozápadně od města Horní Benešov. Nachází se v katastrálním území obcí Horní Benešov a Razová.

Nadmořská výška lokality je zhruba v rozmezí 532 – 620 m n. m. Nejvyšším bodem této lokality je kopec Liščí vrch 701 m n. m., ležící zhruba 2 km jihozápadně od středu obory.

V nejbližším okolí se nacházejí dvě obce. V severovýchodní části hraničí obora bezprostředně s Horním Benešovem a zhruba 3,5 km jihozápadně leží obec Razová.

Z geomorfologického hlediska (Demek,1987) se zájmová lokalita nachází ve výrazném geologickém a geomorfologickém celku Nízkého Jeseníku. V rámci nejnižších geomorfologických jednotek zasahuje do okrsku Hornobenešovská vrchovina. Hornobenešovská vrchovina je nejvýchodnější část Bruntálské vrchoviny. Jedná se o plochou vrchovinu na spodnokarbonském souvrství drob a břidlic hornobenešovských a moravických vrstev. Území je k východu se snižující, se široce zaoblenými rozvodními hřbety a rozevřenými údolími.

Tab. 6 Geomorfologické členění zájmové lokality (Demek, 1987)

Systém	Hercynský
Provincie	Česká vysočina
Oblast	Jesenická
Celek	Nízký jeseník
Podcelek	Bruntálská Vrchovina
Okrsek	Hornobenešovská Vrchovina

4.1.3 Hranice obory

Výchozí bod : Lesní skládka u zkratky Razová – Horní Benešov (413A4a)

Od tohoto bodu jde hranice obory směrem severovýchodním po této lesní asfaltové cestě až k mostku (cca 500 m) přes vodní tok Čížina. Zde se hranice lomí východním směrem po hranici parcel 2385/1, 2385/2, 2387 (po toku Čížiny) až k parcele 2388/1, kde tuto parcelu pŕlÍ směrem jihovýchodním k polní kamenité cestě (cca 70 m). Po této cestě pokračuje hranice obory do kopce v délce cca 100 m až na jižní hranice parcely 2446. Dále jde hranice v délce cca 700 m po jižní hranici parcel 2446, 2447, 2448 na severní hranici parcely 2445/4 a po této k polní nezpevněné cestě. Hranice dále pokračuje po této cestě přes mostek melioračního příkopu na severní roh parcely 2438. Zde se hranice odklání doprava směrem jižním až k hranice s parcelou 2392/1 (cca 100m). Tady se hranice odklání doleva směrem východním po hranice této parcely v délce cca 150 m. Zde se hranice odklání směrem jižním cca 400 m po hranici parcely 2428, kde se lomí směrem východním přes parcelu 2392/3 a 2414/2n a severní hranici parcely 2392/12, po které pokračuje směrem východním až k hranici parcely 2392/7. Dále pokračuje hranice obory směrem jižním až k parcele 2392/6 (její severní roh). Tady se hranice lomí směrem jihovýchodním po hranici této parcely až ke zpevněné polní cestě p.č. 2391. Za touto cestou pokračuje hranice směrem jižním po hranicích

parcel 1366, 2365 až k průsečíkem s parcelou 2364/22. Oborní hranice pak pokračuje po této parcele směr jihovýchod a po cca 150 m pak jihozápad až k parcela 2364/23. Tímto a pak severozápadním směrem jde hranice až k průsečíku s parcelou 2364/15, po níž jde směr jihozápad až na hranici lesa.

Po hranici lesa jde v délce necelých 100 m stejným směrem. Po těchto 100m se lomí doprava po lesní vyvážecí nezpevněné cestě směrem severním a pak jihozápadním po hranicích porostů 413 B8 v délce cca 600 m, dále pak porostem 413 B4 a 413 B2a k rozdělovacímu průseku, kde se lomí doprava a směrem severozápadním v délce cca 250 m jde hranice až na lesní zpevněnou cestu zvanou Pod Suchým vrchem. Po této zpevněné cestě pokračuje hranice směrem severním v délce cca 800 m až k výchozímu bodu.

Hranice obory je zakreslena v příloze č. 19

4.1.4 Přírodní lesní oblast, geologické podloží a reliéf

Území spadá do přírodní lesní oblasti 29 – Nízký Jeseník. Podle geologické mapy České republiky je zájmové území budováno paleozoickými horninami zvrásněnými, nematomorfovanými (břidlice, droby, křemence, vápence).

Jeho nadmořská výška se pohybuje pouze mezi 400 - 600 metry. Nejvyšší část Nízkého Jeseníku na západě dosahuje až 800 metrů (Dobřečovská hora 809 m n. m.). Směrem k východu jeho výška klesá až na 350 metrů. Navazuje na východní část Hrubého Jeseníku, rozprostírá se mezi severní Slezskou nížinou a jižním Hornomoravským úvalem. Na východě přechází v Moravskou bránu a Ostravskou pánev.

4.1.5 Klimatické poměry

Klima zájmové lokality je dáno zejména geografickou polohou – umístěnou východně od Jeseníků – klima kontinentálního charakteru a dále především nadmořskou výškou, která se pohybuje v rozmezí 532 – 620 m n. m. Lokalita leží podle Mapy klimatických oblastí Československa (Quitt 1971) v mírně teplé oblasti kategorie MT2, pro kterou je charakteristické kratší, chladnější a vlhčí léto, krátké přechodné období s mírným až mírně teplým jarem a mírně teplým podzimem, delší a chladnější zima. Bližší charakteristiky mírně teplé oblasti MT2 udává následující tabulka.

Tab. 7 Klimatické charakteristiky MT2 podle Quitta (1971)

Klimatické charakteristiky	Klimatická oblast CH3
Počet letních dnů	20-30
Počet dnů s průměrnou teplotou 10 °C a více	140-160
Počet mrazových dnů	110-130
Počet ledových dnů	40-50
Průměrná teplota v lednu	-3 až -4
Průměrná teplota v červenci	16 – 17
Průměrná teplota v dubnu	6 – 7
Průměrná teplota v říjnu	6 – 7
Průměrný počet dnů se srážkami 1 mm a více	120 – 130
Srážkový úhrn ve vegetačním období	450 – 500
Srážkový úhrn v zimním období	250 – 300
Počet dnů se sněhovou pokrývkou	80 – 100
Počet dnů zamračených	150 – 160
Počet dnů jasných	40 – 50

Charakteristiku jednotlivých klimatických faktorů jsem zpracoval na základě údajů Hydrometeorologického ústavu v Praze z let 1901-1950. Údaje se týkají stanice v Horním Benešově (550 m.n.m), která v současnosti již není v provozu.

Horní Benešov: nadmořská výška - 550 m.n.m.

zeměpisná šířka - 49°58' s. š.

zeměpisná délka - 17°36' v. d.

4.1.5.1 Teplotní poměry

Průměrné teploty vzduchu ve °C v jednotlivých měsících během roku ukazuje následující tabulka.

Tab. 8 Průměrná teplota vzduchu v letech 1901-1950 ve stanici Horní Benešov (°C)

Měsíc	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
°C	-3,1	-2,1	1,6	6,4	11,8	14,8	16,7	15,7	12,4	7,3	2,0	-1,6	6,8

Průměrné měsíční teploty vzduchu mimo jiné ukazují, že nejchladnějším měsícem je leden, nejteplejším je červenec.

4.1.5.2 Srážkové poměry

Důležitým prvkem podnebí v určité oblasti jsou mimo jiné i srážky. Maximum srážek spadne v červenci, minimum v lednu až únoru. Časové rozložení průměrných úhrnů měsíčních srážek sledovaného území vyplývá z pohledu uvedeného v tabulce č. 9.

Tab. 9 Průměrný úhrn srážek (mm) za období 1901-1950

Měsíc	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
mm	34	33	38	55	67	75	88	79	52	50	41	36	648

Průměrný roční úhrn srážek dosahuje 650 mm. Největší množství srážek připadá na vegetační období IV. - IX. (zhruba 400 mm). V zimním období je srážek méně (kolem 250 mm). Průměrný počet dnů se srážkami 1 mm a více je 120-130.

4.1.5.3 Oblačnost a sluneční svit, sněhové poměry

Počet dnů zamračených je 150 - 160 a jasných je 40 - 50. Sněhová pokrývka se na této lokalitě udrží 80 - 100 dní. Nejvyšší průměrná teplota vzduchu bývá v červenci (16 - 17°C) a nejnižší průměrná teplota bývá v lednu (-3 až -4°C). V dubnu a říjnu bývá průměrná teplota 6 - 7°C. Počet letních dnů je 20 - 30, mrazových dnů je 110 - 130, ledových dnů je 40 - 50. Počet dnů s průměrnou teplotou 10°C a více je 140 - 160.

Tab. 10 Průměrný počet dnů se sněžením na stanici Horní Benešov 1901 - 1950

Měsíc	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	Rok
dny	0,2	2,1	5,1	9,5	11,1	9,7	7,7	4,5	0,9	54,7

Tab. 11 Průměrný počet dní se sněhovou pokrývkou na stanici Horní Benešov 1921 – 1950

Měsíc	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	Rok
dny	0	1,3	7,0	17,7	21,7	20,6	13,0	2,2	0,2	83,7

Z tabulek je patrné, že nejbohatším měsícem na sněhové srážky je leden, kdy průměrně sněží 11,1 dní. V lednu také sněhová pokrývka vydrží nejdéle a to v průměru 21,7 dní. V místě stanice Horní Benešov sněží v průměru 54,7 dní ročně a sněhová pokrývka se udrží 83,7 dní.

4.1.6 Hydrologické poměry

Hlavním tokem v oboře je řeka Čížina (č. h. p. 2-02-01-067), která pramení jihozápadně od Horního Benešova. Jedná se o řeku III. řádu. Pramení na severním svahu Liščího vrchu v nadmořské výšce 650 m. n. m. Jedná se o pravostranný přítok řeky Opavy, která spadá do povodí Odry a je součástí Baltského úmoří.

V oboře jsou ještě dva menší bezejmenné vodní toky, které tvoří soustavy rybníků a tůní, a také se na zkoumané lokalitě nachází v západní části několik mokřadů.

4.1.7 Půdní poměry a soubor lesních typů (SLT)

Hlavní horninou na sledovaném území je sediment zpevněný. Na zájmové lokalitě se nachází hnědá půda s typickým kambickým Bv horizontem.

Půdní typ: kambizem

Subtyp: kambizem dystrická

Při tvorbě nového lesního hospodářského plánu s platností od 1. 1. 2012 byly na zájmové lokalitě taxátory vylišeny 3 soubory lesních typů, jejichž zařazení a plošné zastoupení udává tabulka č. 12.

Tab. 12 Soubory lesních typů

SOUBOR LESNÍCH TYPŮ		Plocha	%
Označení	Název	[ha]	z celkové
ekologická řada EXTREMNÍ		0	0
ekologická řada EXPONOVANÁ		0	0
ekologická řada KYSELÁ		0	0
ekologická řada ŽIVNÁ		13,13	36,7
5S	Svěží jdBK	13,13	36,8
ekologická řada OGLEJENÁ		22,65	63,2
5O	Svěží JD	17,10	47,7
5P	Kyselá JD	5,55	15,5
ekologická řada PODMÁČENÁ		0	0
ekologická řada RAŠELINNÁ		0	0
ekologická řada LUŽNÍ		0	0
Celkem		35,78	100

4.1.8 Lesní porosty a hospodářské soubory

Plocha pozemků určených k plnění funkce lesa je 35,78 ha. Tyto pozemky zaujímají 20,81 % plochy plánované obory.

Zastoupení věkových stupňů v lesních porostech bylo zjištěno z Hospodářské knihy LHP Bruntál s platností od 1. 1. 2012 (viz. tabulka č. 13).

Tab. 13 Věková skladba porostů dle věkových stupňů

věkový stupeň	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Celkem
plocha [ha]	0,22	0,7	4,38	5,63	7,06	8,06	4,98	0	4,15	0	0,6	35,78
plocha [%]	0,61	1,96	12,24	15,74	19,73	22,53	13,92	0,00	11,60	0,00	1,68	100,00

Druhová skladba porostů byla zjištěna z Hospodářské knihy LHP Bruntál s platností od 1. 1. 2012 (viz. tabulka č. 14) na základě plochy jednotlivých dřevin zastoupených v porostech.

Tab. 14 Druhová skladba porostů

Název dřeviny	Plocha zastoupení v porostech [ha]	Zastoupení [%]
Smrk ztepilý (SM)	29,36	82,06
Modřín evropský (MD)	1,71	4,78
Borovice Lesní (BO)	1,58	4,42
Bříza bělokorá (BR)	1,37	3,83
Buk lesní (BK)	0,76	2,12
Olše lepkavá (OL)	0,72	2,01
Jedle bělokorá (JD)	0,23	0,64
Jeřáb ptačí (JR)	0,05	0,14

Jehličnany jsou na ploše zastoupeny na 32,88 ha, což tvoří 91,9 % plochy porostu. Listnáče jsou zastoupeny méně, a to na 2,90 ha, což představuje 8,1 % z plochy lesních porostů.

4.1.8.1 Hospodářské soubory

V návaznosti na zastoupení lesních vegetačních stupňů, lesních typů a trofických řad jsou na území obory zastoupeny níže uvedené hospodářské soubory. Jedná se o hospodářství živných stanovišť vyšších poloh a také oglejených stanovišť vyšších poloh.

Tab. 15 Zastoupení cílových hospodářských souborů (plocha dle LHP)

Hospodářský soubor	Název	Plocha [ha]	Plocha [%]
55	Živná stanoviště vyšších poloh	13,13	36,7
57	Oglejená stanoviště vyšších poloh	23,05	63,3
Celkem		35,78	100

4.1.9 Pastevní plochy a zemědělská půda

Orná půda se bude v oboře využívat k zasetí plodin vhodných pro zvěř na parcelách č. 2445/1 – 17,1265ha, 2445/4 – 7,5009 ha, 2440 – 0,9198 ha, 2445/5 – 1,8679 ha, 2364/15 – 12,1348 ha, 2364/17 – 7,7870 ha, 2364/18 – 3,0068 ha, 2364/25 – 4,1254 ha, 2372/2 – 0,6228 ha, 2370/2 – 0,5488 ha, 2364/2 – 2,5980 ha. Celková výměra orné půdy, která bude využívána k pěstování zemědělských plodin, činí 58,2387 ha.

4.1.10 Stávající cestní síť

Přes oboru vede jedna cesta ze západní části na východ. Jedná se o technologii mechanicky zpevněného kameniva, což je v dnešní době nejprogresivnější typ nestmelených vrstev. Jedná se o směs nejméně dvou frakcí přírodního nebo umělého drceného nestmeleného kameniva, drobného i hrubého, s vodou. Vlastnosti mechanicky zpevněného kameniva se vyrovnají i parametrům stmelené krytové vrstvy např. penetrační makadam. Nejdůležitější je při stavbě dodržet tři základní předepsané technické parametry: zrnitostní skladba, její optimální vlhkost a účinné zhutnění. Délka této cesty je 1600m a je ve skvělém stavu. Komunikace je opatřena trojúhelníkovým příkopem, což je otevřený podélný odvodňovací prvek, který odvádí povrchovou vodu.

5 Výsledky

5.1 Projekt chovu a výstavby oborních zařízení

5.1.1 Stanovení normovaných a cílových stavů zvěře

V oboře budou společně chovány dva druhy zvěře. Jedná se o daňka skvrnitého a jelence běloocasého. Hlavním chovaným druhem bude jelenec běloocasý. Tyto druhy zvěře se našim klimatickým podmínkám velmi dobře přizpůsobily a mimo vysokohorské polohy a zamokřená místa se jim daří téměř všude a dobře snášejí i oborní chov.

Normované stavy zvěře jsou řešeny vyhláškou č. 491/2002 Sb. o způsobu stanovení minimálních a normovaných stavů zvěře a o zařazování honiteb nebo jejich částí do jakostních tříd. V oborách se normované stavy zvěře stanoví na základě § 2 odst. 1 písm. a) a odst. 3 tak, aby normovaný stav jednotlivých druhů spárkaté zvěře ve svém souhrnu nebyl vyšší než 1 jedinec spárkaté zvěře na 2 ha výměry obory. Pro jednotlivé druhy spárkaté zvěře se současně použije přepočítací poměr podle § 2 odst. 1 písm. c) 1, kdy 1 jedinec spárkaté zvěře je roven:

2 jedincům jelence běloocasého

2 jedincům daňka skvrnitého

Na základě výše uvedených údajů a v souvislosti s výměrou obory, která činí 171,9511 ha, jsou normované stavy pro oba dva druhy dohromady stanoveny na 171 ks. Cílový stav zvěře je však s ohledem na přírodní podmínky, nižší úživnost honitby a také požadavky zakladatele stanoven na 110 ks, a to 80 ks viržinské zvěře a 30ks daňčí zvěře.

Výše uvedená vyhláška řeší v § 4 požadovaný poměr pohlaví, věkovou skladbu a koeficient očekávané produkce spárkaté zvěře.

Požadovaný poměr pohlaví mezi samci a samicemi u spárkaté zvěře je stanoven na 1:1. Koeficient očekávané produkce je u jelence běloocasého 0,7 a u daňka skvrnitého 0,9.

Věková skladba zvěře se stanoví podle koeficientu očekávané produkce procentem dospělých samců, dospělých samic a mláďat takto:

Tab. 16 Koeficient očekávaného přírůstu a skladba populace

	Koeficient přírůstu	Samci [%]	Samice [%]	Mláďata [%]
Jelenec běloocasý	0,7	40	40	20
Daněk skvrnitý	0,9	38	38	24

U dospělých samců je rozložení věkových tříd stanoveno takto:

Jelenec běloocasý

- v I. věkové třídě, od 1 roku do 3 let, 40%,
- ve II. věkové třídě, od 4 do 6 let, 37%,
- ve III. věkové třídě, od 7 let, 23 %.

Tab. 17 Plán chovu a lovu při naplnění cílového stavu (jelenec běloocasý)

	v ks				laň [ks]	Kolouch [ks]	jelenec běloocasý celkem [ks]
	I. věk. tř.	II. věk. tř.	III. věk. tř.	celkem			
normovaný stav zvěře	13	12	7	32	32	16	80
předpokládaný stav zvěře k 31. 3.	13	12	7	32	32	16	80
očekávaný přírůstek početních stavů zvěře						22	22
letní stav před lovem	17	13	10	40	40	22	102
návrh plánu lovu	4	1	3	8	8	6	22
předpokládaný stav zvěře k 31. 3.	13	12	7	32	32	16	80

Daněk skvrnitý

- v I. věkové třídě, od 1 roku do 3 let, 31%,
- ve II. věkové třídě, od 4 do 6 let, 26%,
- ve III. věkové třídě, od 7 let, 43 %.

Dosažení rozložení věkových tříd u samců daněka skvrnitého dle vyhlášky číslo 491/2002 sb. je nepravděpodobné a těžce proveditelné, a to hlavně z důvodu nárůstu samčí populace z druhé věkové třídy do třetí věkové třídy o 17%. Z tohoto důvodu bude rozložení věkových tříd u samců daněka skvrnitého následovné:

- v I. věkové třídě, od 1 roku do 3 let, 38%,
- ve II. věkové třídě, od 4 do 6 let, 34%,
- ve III. věkové třídě, od 7 let, 28 %.

Tab. 18 Plán chovu a lovu při naplnění cílového stavu (daněk skvrnitý)

	v ks				Daněla [ks]	Daňče [ks]	Daněk skvrnitý celkem [ks]
	I. věk. tř.	II. věk. tř.	III. věk. tř.	celkem			
normovaný stav zvěře	4	4	3	11	11	8	30
předpokládaný stav zvěře k 31. 3.	4	4	3	11	11	8	30
očekávaný přírůstek početních stavů zvěře						10	10
letní stav před lovem	7	4	4	15	15	10	40
návrh plánu lovu	3	0	1	4	4	2	10
předpokládaný stav zvěře k 31. 3.	4	4	3	11	11	8	30

5.1.2 Zajištění cílových stavů zvěře

V rámci zajištění cílových stavů navrhuji přivést do obory 18 kusů jelence běloocasého v počátečním poměru pohlaví 1:3 a 12 kusů daňčí zvěře v počátečním poměru pohlaví také 1:3. Z toho vyplývá, že v oboře budou u daňčí zvěře 2 daňci, 6 daněl a 4 daňcata. U viržinské zvěře budou 3 jeleni, 9 laní a 6 kolouchů. U zvěře daňčí navrhuji zakoupit jednoho daňka v první věkové třídě a jednoho ve druhé. U viržinské zvěře navrhuji zakoupit dva jelence v I. věkové třídě a jednoho ve druhé věkové třídě. Z důvodů zajištění nepříbuznosti chovaných jedinců je nutné zajistit zvěř z různých lokalit. V tomto případě navrhuji dovést daňčí zvěř z obory Hukvaldy a Dívčí Hrad. Viržinská zvěř bude dovezena z obor Sovinec a Aglaja. V tabulkách č. 19 a 20 je zobrazen předpokládaný vývoj stavů s navrženým odlovem, kterým se postupně mění i poměr pohlaví. V tabulkách č. 21 a 22 je vypočten přibližný náklad na zazvěření obory. Ceny živé daňčí zvěře byly stanoveny na základě aktuálního průzkumu trhu a cena jelence běloocasého dle konzultace se zřizovatelem obory Sovinec.

Tab. 19 Výpočet stavů zvěře jelence běloocasého

	stav před lovem [ks]				lov [ks]				Stav po lovu [ks]			
	Jelenec	Laň	Kolouch	Celkem	Jelenec	Laň	Kolouch	Celkem	Jelenec	Laň	Kolouch	Celkem
dovezeno	3	9	6	18	0	0	0	0	3	9	6	18
1. rok	6	12	6	24	0	0	0	0	6	12	6	24
2. rok	9	15	8	32	0	0	0	0	9	15	8	32
3. rok	13	19	11	43	0	0	0	0	13	19	11	43
4. rok	19	24	13	56	0	0	0	0	19	24	13	56
5. rok	26	30	17	73	0	0	1	1	26	30	16	72
6. rok	34	38	21	93	2	6	5	13	32	32	16	80

Převažujícím druhem v oboře bude jelenec běloocasý, který bude doplněn o daňka skvrnitého. První kus viržinské zvěře bude loven v 5. roce od založení obory a to kolouch. V šestém roce dosáhne zvěř cílového stavu a bude loveno 13 kusů, a to 2 jelenci, 6 laní a 5 kolouchů. Zvěř daňčí bude lovena po třetím roce od založení obory a to 3 daněly a 1 daňče. Cílových stavů dosáhne daňek ve čtvrtém roce, kdy se budou lovit 3 daňci, 4 daněly a 2 daňčata.

Tab. 20 Vývoj populace daňčí zvěře

	stav před lovem [ks]				lov [ks]				Stav po lovu [ks]			
	Daněk	Daněla	Daňče	Celkem	Daněk	Daněla	Daňče	Celkem	Daněk	Daněla	Daňče	Celkem
dovezeno	2	6	4	12	0	0	0	0	2	6	4	12
1. rok	4	8	5	17	0	0	0	0	4	8	5	17
2. rok	7	10	7	24	0	0	0	0	7	10	7	24
3. rok	10	14	9	33	0	3	1	4	10	11	8	29
4. rok	14	15	10	39	3	4	2	9	11	11	8	30

Tab. 21 Předpokládané náklady na zazvěření viržinskou zvěří

Jelenec běloocasý	cena za jeden kus [Kč]	počet kusů	celkem [Kč]
Jelenec I. věková tř.	30 000	2	60 000
Jelenec II. věková tř.	40 000	1	40 000
Laň	15 000	9	135 000
Kolouch	15 000	6	90 000
předpokládané náklady na zazvěření [Kč]			325 000

Tab. 22 Předpokládané náklady na zazvěření daňčí zvěří

Daněk skvrnitý	cena za jeden kus [Kč]	počet kusů	celkem [Kč]
daněk I. věková tř.	10 000	2	10 000
daněk II. věková tř.	15 000	1	15 000
Daněla	8 600	9	51 600
Daňče	6 600	6	26 400
předpokládané náklady na zazvěření [Kč]			103 000

5.1.3 Výpočet potřebného množství krmiv

V oborách s dobrou úživností, zařazených do I. a II. jakostní třídy, se nepočítá s příkrmováním přes vegetační období, tedy od května do září. V této době slouží zvěř jako zdroj potravy pastevní plochy a postupně zpřístupněná „políčka pro zvěř“. Obora Benekov je zařazená do III. jakostní třídy, a proto se počítá s celoročním příkrmováním. Zařazení do jakostní třídy honitby bylo převzato z původního zařazení honitby Razová – Dlouhý vrch. V následující tabulce je vypočtena předpokládaná potřeba krmiv, kterou je nutno zajistit k překonání období s nedostatkem potravy. Výpočet byl proveden s ohledem na množství zvěře a její denní potřebu krmiv v průběhu roku. Předpokládaná potřeba krmiv pro jelence běloocasého byla vytvořena díky spolupráce se zřizovatelem obory Sovinec a spotřeba množství krmiva pro daňka skvrnitého byla vytvořena a zprůměrována ze čtyř chovů zabývajících se jeho chovem.

Tab. 23 Předpokládaná spotřeba krmiv za rok jelenec viržinský

druh krmiva	potřeba krmiv za jednotlivá období								celková potřeba krmiv za rok v [q]
	I., II.		III.,IV.		V.-IX.		X.-XII.		
	množství na 1 den	celkem pro 80 ks	množství na 1 den	celkem pro 80 ks	množství na 1 den	celkem pro 102 ks	množství na 1 den	celkem pro 102 ks	
luční seno průměrné kvality	0,50 kg	2 360 kg	0,50 kg	2440 kg			0,50 kg	4 692 kg	94,9
krmná řepa	0,70 kg	3 304 kg	0,70 kg	3 416 kg					67,2
Oves	0,80 kg	3 776 kg	0,70 kg	3 416 kg	0,50 kg	7803 kg	0,70 kg	6 569 kg	215,6
čerstvé kaštany							0,35 kg	3 284 kg	32,8

Tab. 24 Předpokládaná spotřeba krmiv za rok daněk skvrnitý

druh krmiva	potřeba krmiv za jednotlivá období								celková potřeba krmiv za rok v [q]
	I., II.		III.,IV.		V.-IX.		X.-XII.		
	množství na 1 den	celkem pro 30 ks	množství na 1 den	celkem pro 30 ks	množství na 1 den	celkem pro 40 ks	množství na 1 den	celkem pro 40 ks	
luční seno průměrné kvality	1,20 kg	2 124 kg	0,90 kg	1 647 kg			1,20 kg	4 416 kg	81,87
krmná řepa	0,60 kg	1 062 kg	0,60 kg	1 098 kg					21,6
Oves	0,62kg	1 097 kg	0,58 kg	1 061 kg	0,40 kg	2 448 kg	0,48 kg	1 766 kg	63,7
čerstvé kaštany							0,30 kg	1 104 kg	11,0

Zvěř musí mít také během celého roku přístup k minerálním látkám, které obsahuje kamenná sůl určená k lizu.

5.1.4 Zajištění potřebného množství vody

Trvalý celoroční zdroj vody je vzhledem k potřebám zvěře jedním z limitujících faktorů při zakládání obor. Na území plánované obory se nachází v severozápadní části kaskáda 4 rybníků a také zde protéká řeka Čížina. Tyto vodní zdroje budou využity jako přírodní napajedla pro zvěř. V aklimatizační obůrce bude vybudováno umělé napajedlo, které bude uměle zavodňováno.

5.1.5 Návrh úpravy trvale travních porostů a péče o pole

Předpokládaná druhová skladba pěstovaných komodit je žito, oves, ječmen, pšenice, pohanka, kukuřice, peluška jarní a kapusta krmná. Plocha, kde se budou pěstovat zemědělské plodiny, bude rozdělena na 5 částí tzv. honů, přibližně stejně velkých, na kterých se budou v období 5 let střídát plodiny dle osevního postupu.

Na ostatních zemědělských plochách budou postupně obnoveny pastviny výsevem travních směsí vhodných pro spárkatou zvěř a jetelotráv. Je důležité o louky a pastviny řádně pečovat. Jedním z nejdůležitějších opatření je vyžínání nespasených zbytků travních porostů. Plevelné byliny (kopřiva dvoudomá, bodlák kadeřavý, šťovík tupolistý) by měly být posečeny nejpozději při květu, sečení v pozdější době je nebezpečné, hrozí zaplevelení.

V oborách, ale i ve volných honitbách dochází k vyšlapání pastevního porostu v místech, kde se zvěř nejvíce zdržuje, tedy v okolí krmelišť. Taková místa je třeba po opuštění zvěří řádně vyvápnit mletým vápencem jako prevence před šířením některých druhů parazitů.

Hnojení pastvin průmyslovými hnojiv je možné, jen za předpokladu, že zabráníme přístupu zvěři na určitou dobu na tyto plochy. Také musíme brát ohled na principy omezení hospodaření u vody.

Při hnojení pozemků se musí dbát na to, aby se do povrchových vod nedostala nejen minerální hnojiva, ale ani organické látky obsažené např. v kejďě, digestátu, močůvce, hnojůvce a silážních šťávách.

Omezení se týkají pozemků přímo sousedících s útvary povrchových vod:

- Základním požadavkem je zachování ochranného pásu nehnojené půdy o šířce nejméně 3 m od břehové čáry. V tomto pásu nelze aplikovat jakákoliv hnojiva, výjimkou je ponechání sklíditelných rostlinných zbytků. Rovněž se tento požadavek nevztahuje na pastvu hospodářských zvířat, tj. ohradník může být postaven až na břehovou čáru. Nicméně je nutné dbát na to, aby zvířata

neznečistila nebo nerozšlapala koryto vodního toku, což by mohlo být ze strany ČIŽP klasifikováno jako ohrožení jakosti vody.

- Dalším omezením je zákaz hnojení tekutými hnojivy s rychle uvolnitelným dusíkem v pásu do 25 m od útvaru povrchových vod, na pozemcích se sklonitostí převyšující 7 °. Jedná se především o hnojení kejdou, močůvkou nebo digestátem z BPS.
- Útvar povrchových vod je pojem stanovený ve vodním zákoně a zahrnuje vymezené soustředění povrchové vody v určitém prostředí, např. v jezeru, ve vodní nádrži nebo v korytě vodního toku. Vodním tokem se podle § 43 vodního zákona rozumí povrchové vody tekoucí vlastním spádem v korytě trvale nebo převažující část roku. V pochybnostech o tom, zda jde o vodní tok, rozhoduje vodoprávní úřad.

Dalším důležitým úkolem při péči o travní porosty v oboře je jarní vytahání stařiny a mechů lučními bránami a dosévání bude prováděno dle potřeby.

I při správném obhospodařování pastvin budou postupem doby z porostu mizet některé druhy rostlin a pastvina již nebude schopna produkce, která by plnohodnotně zabezpečila výživu zvěře. Po této době bude pastevní porost nutno obnovit. Na většině ploch lze doporučit následující směs:

- Bojínek luční 8 kg/ha
- Kostřava luční 6 kg/ha
- Jílek vytrvalý 6 kg/ha
- Lipnice luční 7 kg/ha
- Trojštět žlutavý 3 kg/ha
- Kostřava červená 6kg/ha
- Jetel plazivý 6kg/ha

Celkem na obnovu pastviny o výměře 1 ha je zapotřebí tedy 42 kg směsi.

Do doby optimálního cílového zazvěření budou pastviny koseny a dále sušeny. Seno bude použito k zimnímu přikrmování.

5.1.6 Veterinární dozor

Veterinární dozor je zakotven v zákoně č. 166/1999 Sb. o veterinární péči a o změně souvisejících zákonů. Tímto zákonem je stanoveno, že veterinární dozor vykonává orgán státní veterinární správy. Navrhovaná obora se nachází

v Moravskoslezském kraji, z čehož vyplývá, že veterinární dozor bude vykonávat příslušná Krajská veterinární správa pro Moravskoslezský kraj.

5.1.7 Infrastruktura obory

Pro bezproblémový chod obory je nutné sladit zemědělské a lesnické práce, zajištění odborného personálu včetně technického zázemí, ubytování případných loveckých hostů a uskladnění a odbytu zvěřiny.

Veškerá zemědělská činnost bude zajišťována ve vlastní režii zřizovatelem obory. Lesní pozemky jsou ve vlastnictví LČR s.p., které budou i nadále spravovat svůj majetek svým odborným personálem.

Je počítáno i se vznikem jednoho nového pracovního místa, a to oborníka, který se bude starat o zvěř v oboře, sledovat její zdravotní stav, řídit chod zemědělských prací a také doprovázet lovecké hosty při poplatkovém lovu. Oborník bude také proškolená osoba k vyšetření těla ulovené volně žijící zvěře. Zvěřinu bude dále uplatňovat na trhu konkrétnímu spotřebiteli.

Technické zázemí (kancelář personálu, sklady krmiv a zvěřiny) bude zajištěno v areálu firmy Benekov s. r. o., která se nachází v bezprostřední blízkosti obory. K ubytování loveckých hostů budou sloužit dvě lovecké chaty, které jsou součástí sousední honitby Razová – Dlouhý vrch. V budoucnosti se plánuje výstavba lovecké chaty přímo v oboře.

5.1.8 Oborní zařízení

5.1.8.1 Oborní plot

Účel: zabránit úniku chované zvěře

Stavební řešení: betonové sloupky o rozměru 150x150x3 000 mm, zabudované v betonové patce o rozměrech 400x400x700 mm, umístěné na vnější straně obory ve vzájemné vzdálenosti 4 000 mm, na nichž je připevněno pozinkované pletivo o výšce 2 000 mm a síle drátu 3 mm. Spodní část plotu bude zpevněná třemi půlkuláči nad sebou o celkové šířce 600 mm. Velikost ok plotu je 100 x 100 mm. Ve výšce 1800 a 2300 mm jsou umístěné tyče o průměru 80 – 100 mm. Návrh plotu je příloha číslo 1.

Délka oplocení: obvod plánované obory je 6 050 m. Z toho vyplývá potřeba 1 513 sloupků.

5.1.8.2 Oborní brána

Účel: zajistit prostupnost obory při běžném provozu a při realizaci zemědělské a lesnické činnosti. Šířka brány musí zaručovat průjezd techniky a musí být uzamykatelná.

Stavební řešení: na 4 000 mm od sebe vzdálené železobetonové sloupky (o výšce 2 500 mm) se závěsy jsou připevněna dvoukřídlá dřevěná vrata se železným rámem, jejichž výška je 2 500 mm. Jelikož uvažujeme se čtyřmi bránami, budou opatřeny zámky se shodným klíčem. Viz. příloha č. 2

Počet zařízení: 3

5.1.8.3 Protiúnikový rošt

Účel: Zabránění úniku zvěře v místech vjezdu, kde není trvalý oborní plot. Rošt musí být dostatečně dlouhý, ať ho zvěř nepřeskočí.

Stavební řešení: Komunikace se přeruší v místě průsečíku s oborním plotem směrem do obory příkopem, který bude dostatečně široký a hluboký. Vně se vytvoří železobetonová vana, na kterou se uloží ocelové traverzy ve směru osy silnice. Kolmo na ně se uloží napevno trubky, mezi nimiž jsou 40 mm mezery. Délka roštu je minimálně 4 000 mm. Rošt bude směrem do obory, po okrajích ohraničen plotem, ať zvěř nemá možnost uniknout bokem, přes protiúnikový rošt. Viz. přílohy č. 3, 4

Počet zařízení: 3

5.1.8.4 Průchod pro černou zvěř

Účel: zamezit ničení oborního plotu

Stavební řešení: dřevěná konstrukce z kuláčů o průměru 250 mm, výšce 1 100 mm a šířce 1 200 mm, na které jsou svisle upevněny dřevěné kuláče o průměru 150 mm pomocí řetězů Viz. příloha č. 5

Počet zařízení: 5

5.1.8.5 Přelez

Účel: umožňuje vstup do obory i v místech, kde není oborní brána

Stavební řešení: je to dvojitý dřevěný žebřík, který tvoří přechod nad plotem a je opatřený zábradlím z bezpečnostních důvodů. Viz. příloha č. 6

Počet zařízení: 3

5.1.8.6 Záškok

Účel: umožnit uniklé zvěři návrat zpět do obory

Stavební řešení: na vhodném místě s velkým terénním převýšením (2 500 mm), bude přerušeno oplocení v délce 3 000 m, kde odbagrováním a zpevněním stěny na vnitřní straně obory bude vytvořeno schod o výšce 1,8 m. Tento schod umožňuje zvěři seskočit zpět do obory, ale nedovoluje uniknout z ní.

Počet zařízení: 3

5.1.8.7 Napajedlo

Účel: zajistit celoroční přísun vody pro zvěř

Stavební řešení: Jedná se o uměle vyhloubenou nádrž o rozměrech 5 x 5 m a hluboké 1 m. Dno napajedla bude tvořeno nepropustnou fólií. Voda zde bude dovážena dle potřeby. Napajedlo bude umístěno v aklimatizační obůrce.

Počet zařízení: 1

5.1.8.8 Zastřešený žebříkový posed

účel: zařízení slouží k pozorování a lovu zvěře, je kryté pro 2 osoby

stavební řešení: jedná se o dřevěný žebřík se 1 000 mm širokou konstrukcí určenou k sezení a k opření zbraně při střelbě. Střecha je pultová z prken a lepenky. Vzdálenost mezi vodorovnými příčkami na žebříku je maximálně 300 mm. Náčrt viz. příloha č. 7

počet zařízení: 8

5.1.8.9 Krytý kazatelnový posed

účel: jedná se o kryté, zastřešené zařízení sloužící dvěma až třema osobám k pozorování a lovu zvěře.

stavební řešení: základem je dřevěná konstrukce o rozměrech 1 600 x 1 600 x 1 800 mm, pobitá z venkovní strany prkny. Stavba má pultovou střechou krytou lepenkou. Zakrytá pozorovací část je připevněna na nosné kostře z kuláčů. Výška podlahy posedu od země činí 3 000 mm. Vzdálenost vodorovných příček na žebříku je do 300 mm

Velikost základny je 2000 x 2000 mm a zadní stojky můžou být zapuštěny do země a zabetonovány. Náskres viz. přílohy č. 8.

počet zařízení: 3

5.1.8.10 Krmelec na objemové krmivo se zásobníkem

Účel: předkládat zvířeti objemové krmivo, při zachování kvality krmiva a hygieny

Stavební řešení: zastřešená dřevěná konstrukce z hranolů 100 x 120 cm. Střecha je pobita prkny, která jsou zakryta pozinkovaným plechem. Koš na objemové krmivo je tvořen odkorněnými tyčemi a bude se plnit otvorem ve stropě. Půdorys krmelce je 4 540 x 4 040 mm. Náskres viz. přílohy č. 9, 10, 11

Počet zařízení: 2

5.1.8.11 Krmelec se zásobníkem na objemové a jadrné krmivo

Účel: : zajistit předkládání krmiva zvířeti v krmelci se zásobníkem

Stavební řešení: Boční a střešní kostra je tvořena hranoly s průřezem 150 x 80 mm, vrchní plášť je z prken a střecha je kryta pozinkovaným plechem. Po obou podélných stranách jsou jesle na objemné krmivo.

Náskres viz. přílohy č. 12, 13, 14

Počet zařízení: 2

5.1.8.12 Odchytové zařízení na černou zvěř

účel: odchytit černou zvěř, která pronikla průchody do obory

Stavební řešení: Svařená železná konstrukce z kari - sítě o průměru 10 mm se samospouštěcím mechanismem, podobně jako funguje sklopec. Viz. příloha č. 15.

Počet zařízení: 2

5.1.8.13 Korýtko na jadrné krmivo

Účel: předkládat zvířeti jadrné krmivo při zachování kvality krmiva a hygieny

Stavební řešení: jedná se o korýtko z dřevěných desek o délce 1 200 mm připevněné na dvou kůlech ve výšce 620 mm nad zemí s kapacitou 25 kg krmiva. Náskres viz. příloha č. 16

Počet zařízení: 8

5.1.8.14 Aklimatizační obůrka

Účel: postavit zařízení o velikosti 6, 36 ha sloužící k aklimatizaci dovezené zvěře

Stavební řešení: na jihovýchodní straně tvoří obora přirozený výběžek, který bude zaplacen pletivem o délce 400 m, oddělen od hlavní obory a vytvoří samostatnou část. Stavebně bude řešeno stejně jako oborní plot. Aklimatizace zvěře bude probíhat dle potřeby, po uplynutí aklimatizační doby bude zvěř vypuštěna do obory bránou. Nadále bude aklimatizační obůrka využívána při potřebě karantény pro zvěř. Součástí aklimatizační obůrky bude krmelec na objemové a jadrné krmivo a brána. Náčrty umístění aklimatizační obůrky v oboře je v příloze č. 21

Počet zařízení: 1

5.1.8.15 Sklad jadrného a dužnatého krmiva

Účel: zajistit celoroční uskladnění potřebného množství krmiva

Stavební řešení: Sídlo firmy Benekov s. r. o. poskytne také skladové prostory pro uskladnění krmiv v hospodářské budově.

5.1.8.16 Slaniska

Účel: zařízení umožňující zvěři přístup k minerálním krmivům.

Stavební řešení: slaniska jsou zhotovena pouze z přírodních materiálů – vyřezané v pařezu nebo vydlabané v kuláči ze silné kmenoviny případně rozštěpy atd.

počet zařízení: 6

5.1.8.17 Rozmístění jednotlivých zařízení po oboře

Rozmístění jednotlivých zařízení po oboře je zakresleno v příloze č. 20. Přes oboru vede jedna zpevněná cesta, kde na každém průsečíku oborního plotu a cesty bude jedna brána s protiúnikovým roštem. Třetí brána bude v jižní části obory, poblíž obhospodařovaných polí. Kolem obvodu obory jsou rozmístěny 3 přejezdy, jeden u aklimatizační obůrky, druhý na západní straně obory a třetí na východě. Záskok je vytvořen v severní části obory, kde je přirozená terénní sníženina. Další záskok se nachází v lesní části na západě a třetí je na východní straně poblíž aklimatizační obůrky. Tyto dva záskoky budou uměle vytvořeny odbagrováním. Umístění krmných zařízení bylo situováno s ohledem na dostupnost a celoroční průjezdnost. V aklimatizační obůrce je umístěn krmelec se zásobníkem na objemové a jadrné krmivo, dvě korýtky na jadrné krmivo, jedno slanisko a napajadlo.

Na jihozápadě, ve výběžku lesa, je umístěn krmelec se zásobníkem na objemové a jadrné krmivo, v jeho blízkosti jsou čtyři korýtka na jadrné krmivo a slanisko. Krmelce na objemové krmivo jsou umístěny na západě a ve středové oblasti obory. Slaniska jsou umístěna rovnoměrně po celé ploše obory. Aklimatizační obůrka bude po aklimatizaci zvíře v případě potřeby používána jako karanténa pro nemocnou zvíř.

V západní části obory, kde je největší lesnatost a také velký výskyt černé zvíře. Budou zde umístěny 2 odchytové zařízení na černou zvíř, která po odchycení bude usmrcena. Také zde budou rozmístěny 3 průchody pro černou zvíř, další dva průchody pro černou zvíř budou rozmístěny v polních částech obory.

Lovecká a pozorovací zařízení jsou rozmístěna po celém prostoru obory. S dalším vývojem obory budou dle potřeby vystavěny další zařízení, dle rozhodnutí odborného personálu.

5.1.9 Kalkulace nákladů na pořízení oborního zařízení

V následující tabulce jsou vypočteny finanční náklady na navrhovaná oborní zařízení. Kalkulace byla vytvořena díky konzultaci se stavební firmou Konstrukcial s. r. o. Ceny jednotlivého oborního zařízení jsou včetně materiálu a práce.

Tab. 25 Kalkulace prvotních nákladů na pořízení oborního zařízení a chovného stáda

Druh zařízení	Měrná jednotka	Počet MJ	Cena za MJ(Kč)	Celkem (Kč)
Oborní plot(včetně sloupků)	bm	6 050	920	5 566 000
Oborní brána	ks	4	23 500	94 000
Protiúnikový rošt	ks	3	98 000	294 000
Přelez	ks	3	3 000	9 000
Záskok	ks	3	35 000	105 000
Napajedlo	ks	1	30 000	30 000
Aklimatizační obůrka	bm	400	920	368 000
Průchod pro černou zvíř	ks	5	2 000	10 000
Krmelec se zásobníkem na objemové a jadrné krmivo	ks	2	70 000	140 000
Krmelec na objemové krmivo se zásobníkem	ks	2	40 000	80 000
Korýtko na jadrné krmivo	ks	8	600	4 800

Slaniska	ks	6	500	3 000
Krytý kazatelnový posed	ks	3	25 000	75 000
Zastřešený žebříkový posed	ks	8	10 000	80 000
Odchytové zařízení na černou zvěř	ks	2	20 000	40 000
Individuální oplůtky	ks	350	300	105 000
Založení zvěřníků	ha	2,25	90 000	202 500
Základní chovné stádo	-	-	-	428 000
Předpokládané náklady na navržené oborní zařízení celkem (v Kč)				7 634 300

Tab. 26 Předpokládané náklady na rok příkrmování

	cena v Kč za 100 kg	množství v 100 kg	cena celkem v Kč
Seno	220	176,8	38 896
krmná řepa	200	88,8	17 760
Oves	780	279,3	217 854
Kaštany	300	43,8	13 140
Celkem			287 650

Tab. 27 Roční provozní náklady

	Kč
Krmení	287 650
Mzda oborníka	321 600
Roční údržba zařízení	50 000
Veterinární péče	50 000
Údržba TTP a políček pro zvěř	100 000
Celkem	809 250

Krmení bude provádět denně oborník, dle stanovených krmných dávek. Mzda oborníka je stanovena na 20 000 Kč měsíčně, což je hrubá mzda, pro zaměstnavatele to znamená náklad 26 800 Kč za měsíc a zaměstnanec dostane čistou mzdu 15 850 Kč. Vzhledem ke skutečnosti, že veškeré zařízení v oboře bude nově vybudováno z kvalitních materiálů, se nepočítá s nákladnými opravami tohoto zařízení a výše

popsaná částka bude prvních pět let sloužit k drobným opravám a tvorbě rezervy, která bude později sloužit k nákladnějším opravám. Opravy budou prováděny hned po jejich zjištění a konzultaci se zřizovatelem obory, tak aby se minimalizoval vznik rozsáhlejšího poškození. Pod pojmem veterinární péče je zahrnuto každoroční čištění a vápnění krmných zařízení, dále veškerá péče veterináře např. uspání, ošetření nebo léčba zraněného nadějného kusu (slabé kusy, nebo kusy, kde by léčba byla dražší než následný zisk za poplatkový odlov, budou odloveny personálem obory). V této položce není započtena léčba případné epidemie, která by se neměla v oboře vyskytnout při dodržování všech hygienických pravidel. Nejvhodnější by bylo spolupracovat s osvědčeným veterinářem, který by byl s celým chovem seznámen. Roční údržba trvale travních porostů a políček pro zvěř bude dělána ve vlastní režii a velká část bude placena z dotací.

5.1.10 Očekávané výnosy

První výnosy může investor očekávat ve 3. roce od založení obory, ale to pouze minimální, za prodej zvěřiny ze čtyř kusů holé daňčí zvěře. Ve čtvrtém roce se již budou lovit 3 daňci a celkem 9 kusů. V pátém roce se budou lovit 3 daňci I. věkové třídy, což za trofeje vařečkáře představuje 21 000 Kč dle průzkumu nabídek jiných obor a jeden daněk III. věkové třídy což je průměrně 25 000 Kč. Při ceně 80 Kč za kg daňčí zvěřiny je předpokládaný zisk za tuto komoditu 20 000 Kč. U viržinské zvěře můžeme počítat s výnosy od 6. roku, kdy je naplánovaný odlov 2 samců, 6 samic a 5 mlád'at. V sedmém roce je naplánován odlov 4 jelenců v I. věkové třídě, což je 120 000 Kč za trofeje, 1 jelence v II. věkové třídě (40 000 Kč za trofej) a 3 samců ve III. věkové třídě, za jejichž odlov obdrží zřizovatel 150 000 Kč. Celkem je naplánován odlov 22 kusů tohoto druhu zvěře, a předpokládaný výnos za zvěřinu činí 55 000 Kč. Z tohoto tedy plyne, že provozovatel obory by mohl od 7 roku očekávat výnosy v celkové výši 431 000 Kč za rok.

5.1.11 Zdroje financování

Výstavba obory bude financována zřizovatelem obory. V oboře se uvažuje o využití dotací na revitalizaci vodních toků. Jedná se o operační program životní prostředí (OPŽP), prioritní osa 6 dotace pro zlepšování stavu přírody a krajiny.

5.1.12 Plodonosné stromy, okusové dřeviny

Současné porosty na území obory jsou spíše jehličnatého charakteru, s převahou smrku ztepilého. Veškeré lesní pozemky budou zařazeny do lesů zvláštního určení. Navrhují výsadbu plodonosných dřevin (jírovec maďal, dub zimní a ovocné stromy) podél zpevněné cesty vedoucí skrz oboru, kolem řeky Čížiny a kolem porostního okraje v jihozápadní části, kde dojde ke zpestření druhové skladby a zároveň pás plodonosných dřevin nijak nezkomplikuje obhospodařování polí a luk. Předpokládaný počet vysazených plodonosných dřevin je 350 kusů. Samozřejmostí je individuální ochrana každého takového vysazeného stromu oplůtkem. V západní části navrhují vybudovat 3 zvěrníky, každý o rozloze zhruba 0,75 ha. Budou zakládány v rozestupu 2 roky od sebe. Každý nově založený zvěrník bude dva roky oplocený a pak zpřístupněn zvěři. Jejich dřevinná skladba bude z měkkých listnáčů rodu *Salix*, *Sorbus* a *Populus*, ovocných stromů a keřů. Výsadba bude v řadách ve sponu 1x1 m a obmýtí 6 let. Viz. příloha číslo 18.

6 Diskuse

V oboře Benekov bude chováno 110 kusů spárkaté zvěře, z toho 30 kusů daňčí a 80 kusů viržinské zvěře. Výměra obory bude 171,9511 ha. Z toho vyplývá, že na jeden kus zvěře vychází 1,56 ha. Dle Volného (2000) je to pro viržinskou zvěř vhodná výměra, a pro daňčí uvádí Hromas a kol. (2000) minimální výměru 2 ha, což znamená, že daňčí zvěř nemá úplně dostatečnou výměru. Jedním z důvodů těchto cílových stavů je také požadavek soukromého subjektu na ně. Ale jelikož vyhláška č. 491/2002 Sb., o způsobu stanovení minimálních a normovaných stavů zvěře a o zařazování honiteb nebo jejich částí do jakostních tříd, v § 2 odst. 1 písm. a) a odst. 3, ukládá aby normovaný stav jednotlivých druhů spárkaté zvěře nepřesáhnul v součtu 1 jedince na 2 ha výměry, což u Viržinské a daňčí zvěře znamená, že jeden jedinec spárkaté je roven dvou jedincům výše zmíněných druhů, je tento stav možný i přes nesouhlas některých autorů. V oboře by mohlo být podle výše zmíněné vyhlášky chováno dohromady až 171 kusů uváděných druhů zvěře. Dále také Hromas (2000) uvádí, že k zachování genetické rozmanitosti je zapotřebí aspoň 60 kusů dané druhu zvěře. U viržinské zvěře je tento předpoklad splněn. Daňčí zvěř bude v oboře chována spíše okrajově a zřizovatel počítá s občasnou výměnou jedinců, aby nedocházelo k inbreedingu.

Dle Wolfa a kol. (1976) je nejdůležitější součástí obory oborní plot. Musí splňovat požadavky na kvalitu. Dostatečnou výškou u daňčí a viržinské zvěře se rozumí minimálně 2,2 m, musí být pevný a odolný proti černé zvěři, esteticky zapadat do prostředí a také náklady na jeho vybudování musí být úměrné k jeho trvanlivosti a kvalitě. V navržené oboře bude oplocení vysoké 2,38 m, tvoří ho betonové sloupky 4 m od sebe, mezi nimi je natažené pletivo a 60 cm od země se počítá s dřevěnými půlkuláči, které by měly odrazit černou zvěř a tím zabránit porušení celistvosti oborního plotu. Pro vytrvalou černou zvěř, která se bude chtít dostat dovnitř, budou po obvodu obory vybudované přeazy pro černou a následně bude černá zvěř odchycena a usmrcena v odchytovém zařízení.

Hromas (2000) i Wolf a kol. (1976) se shodují, že v každém intenzivním chovu by měla být aklimatizační obůrka. Tahle obůrka slouží ke zvyknutí dovezené zvěře na nové prostředí, může sloužit jako karanténa nebo také k odchytu zvěře. V oboře Benekov je aklimatizační obůrka navržena ve východní části, kde plot tvoří výběžek. Obůrká má výměru 6,36 ha. Bude v ní také napájecí nádrž, veškeré krmné zařízení a také část lesa, jako kryt pro zvěř.

K jednou krmelišti by se mělo vztahovat 30 až 50 kusů zvěře a také není vhodné krmit pouze na jednom místě. (Wolf a kol., 1976) V navržené oboře se předpokládá s vybudováním 4 krmelišť, kde je základem krmelec na objemové krmivo, u kterého jsou rozptýleny korýtká a slaniska, ať nedojde k tomu, že jen pár nejsilnějších kusů obsadí krmeliště a na slabší kusy se nedostane. Krmná zařízení musí být vhodně umístěná tak, aby zvěř při příjmu potravy měla klid, nikdo ji nerušil, krmeliště nebyly příliš vzdálené od krytu a byly na slunných a závětrných místech, ale také musí být dobře přístupné obornímu personálu, který krmivo bude zvěři předkládat. Veškerá krmná zařízení byla rozmístěna ve snaze vyhovět všem požadavkům.

Krmelce se zásobníkem na jadrné a objemné krmivo poskytují dostatek prostoru na skladování těchto druhů krmiva. Dužnaté krmivo bude skladováno v prostorách mimo oboru, v hale firmy Benekov, v bezprostřední blízkosti obory.

Jelikož jsou porosty v oboře málo úživné a skládají se z více jak 90 % z jehličnanů, je navrhnutá výsadba plodonosných dřevin kolem cesty, která vede přes oboru a vznikne tím přirozená pŕilicí linie a větrolam. Další výsadba bude provedena v porostním okraji. Jako vhodná dřevina je navržená jírovec maďál, duby a ovocné plánaata, které přirozeně zvýší úživnost obory Peňáz (2004).

V oborních chovech kde je vyšší koncentrace zvěře, je zapotřebí zakládat a udržovat okusové plochy a také další úživné plochy pro zvěř což jsou louky, pole a pastviny. (Wolf a kol. 1976) Z těchto důvodů jsou v oboře navrženy 3 okusové plochy, které se budou zvěři postupně uvolňovat. Dalších zhruba 58 ha orné půdy, která bude sloužit jako paše pro zvěř a také trvale travní porosty. Na polích bude pěstováno mnoho různorodých plodin, které vytvoří různorodé úživné plochy a tím také usnadní i průběrný lov zvěře.

Když se zaměříme na ekologické podmínky pro uvažované druhy Jelence běloocasého a daňka skvrnitého, zjistíme, že lokalita vybraná pro umístění obory je v rámci geografických a klimatických vyhovující. Kryt pro zvěř tvoří mladší smrkové porosty. Okusové dřeviny najdeme v přijatelné míře a po vybudování zvěřníků bude možnost okusu pro zvěř dostatečná. Výsadba plodonosných dřevin dle plánu uspokojí potřebu zvěře. Pastviny a pole při důsledné péči budou pro zvěř přínosným zdrojem potravy, který budou moct po většinu roku využívat. Jako hlavní zdroj vody bude využit potok Čížina, a na ní vybudovaná kaskáda rybníků. A nadále v aklimatizační obůrce navržená napájecí nádrž, která bude sloužit hlavně v době aklimatizace zvěře.

Díky zjištěným faktům můžeme říct, že oborní podmínky jsou pro navržené druhy zvěře vhodné, při dodržení navržených úprav a výstavbě provozních zařízení. Můj názor je takový, že v oboře Benekov by měl být chován pouze jeden druh zvěře a to jelenec běloocasý, jelikož snáší lépe větší populaci na menším místě. Je možné, že daňčí zvěř bude muset být v průběhu provozování oborního chovu odstraněná. Daňčí by měla mít aspoň 2 ha na jeden kus.

Dle Feureisela (2004) bývá největším ziskem z oborního chovu prodej zvěřiny a odlov trofejové zvěře poplatkovými hosty. V oboře bude ročně loveno 12 kusů trofejové zvěře a celkem 32 kusů cílových druhů zvěře.

7 Závěr

Cílem této diplomové práce bylo vypracování studie, projektové dokumentace pro založení obory a zpracovat projekt chovu cílových druhů a stavů zvěře. Jako nedílnou součást studie zpracovat a posoudit přírodní, technické, ekonomické podmínky pro umístění objektu a ostatní podklady, nutné pro schvalovací řízení a potřeby státní správy.

Studie byla zaměřena na území ležící v Moravskoslezském kraji jihozápadně od města Horní Benešov a přibližně 3,5 km severovýchodně od obce Razová. Lokalita se nachází ve dvou katastrálních územích. Její rozloha je 171, 9511 ha. Většina území se rozprostírá v katastrálním území Horní Benešov 159, 8324 ha (k.ú. č. 642355 - kraj Moravskoslezský) a menší část je v katastrálním území Razová 12, 1187 ha (k.ú. č. 739987 - kraj Moravskoslezský). Pozemky, na kterých se plánuje výstavba obory, patří 10 vlastníkům. Celá mapovaná oblast se nachází v přírodní lesní oblasti 29 – Nízký Jeseník s rozmezím nadmořské výšky od 532 – 620 m. n. m. Klima zájmové lokality je dáno zejména geografickou polohou a nadmořskou výškou. Podle členění klimatických oblastí spadá lokalita do kategorie MT2, což je mírně teplá oblast. Podle geologů je zájmové území budováno paleozoickými horninami zvrásněnými, nematomorfovanými, což jsou břidlice, droby, křemence, vápence. Pozemky v oboře jsou rozděleny na 77 % zemědělské pozemky, 20,8 % lesní pozemky a 2,2% ostatní pozemky. Lesní pozemky se dělí do dvou edafických kategorií, a to oglejená a živná. V zastoupení dřevin najdeme 8 druhů dřevin, kde převažuje výrazně smrk ztepilý s 82 %. Jehličnany zaujímají v oboře 91,9 % a listnáče 8,1 %.

Obora Benekov je zařazená do III. jakostní třídy honitby. Cílové stavy tvoří dva druhy zvěře. První a hlavní druh je jelenec běloocasý (*Odocoileus virginianus*), jehož cílové stavy jsou stanoveny na 80 ks. Cílové stavy tvoří 32 kusů samců, 32 kusů samic a 16 mladé viržinské zvěře. U samců zvěře bude v I. věkové třídě 13 kusů, v II. 12 kusů a III. věkové třídě 7 kusů. Při takové skladbě populace je plán lovu 22 kusů, a to 4 samci v I. věkové třídě, jeden ve II. věkové třídě, 3 ve III. věkové třídě, celkem tedy 8 samců, 8 samic a 6 mlád'at. Druhým druhem je daněk skvrnitý (*Dama dama*), jehož cílový stav je 30 kusů. Z tohoto počtu tvoří populaci 11 samců 11 samic a 8 mlád'at. V I. a II. věkové třídě budou 4 kusy a v III. třídě najdeme 3 kusy daňčí samců zvěře. Roční plán lovu dle tohoto množství daňčí zvěře je 10 kusů, a to 3 daňci v I. věkové třídě jeden v III. věkové třídě, celkem 4 samci, 4 samice a 2 mlád'ata. Cílový stav obou druhů zvěře je 110 kusů a roční plán lovu je 32 kusů.

V plánu výstavby se počítá s výstavbou oborního oplocení, se 3 bránami, 3 přeazy a protiúníkovými rošty. Na obvodu oplocení budou dále vybudovány 3 záskoky, kde jeden bude vybudován z přírodní prohlubně a další dva umělým odbagrováním. Dále se počítá s vybudováním aklimatizační obůrky, kde bude vytvořena napájecí nádrž a krmná zařízení. V celé oboře budou vybudovány krmné zařízení, zařízení potřebné k uskladnění krmiva a zařízení určené k lovu. Preventivně budou na obvodu obory umístěny přeazy pro černou zvěř, aby černá zvěř při snaze dostat se dovnitř nepoškodila obvodové oplocení. Uvnitř budou umístěny 2 odchytové zařízení na černou zvěř, kde odchycená zvěř bude usmrcena. Nákrasy navržených zařízení jsou v přílohách číslo 1 až 16. Veškeré rozmístění zařízení po oboře je znázorněno v příloze č. 20 a v dalších najdeme jejich návrhy a nákrasy. V příloze č. 18 jsou vyobrazeny výsadby plodonosných dřevin a okusových ploch. Prvotní investice na vybudování obory je dle kalkulace 7 634 300Kč.

Tato studie se řídí dle zákona č. 449/2001 Sb. o myslivosti a byla použita jako podklad při podání návrhu k uznání obory. Studie byla tedy zaměřena na konkrétní lokalitu a bude použita při výstavbě obory Benekov.

8 Summary

The aim of this thesis was a writing of study, project documentation for the establishment of the game preserve and write a project of breeding for target species of the game. As an integral part of the study lead and assess the of natural, technical and economic conditions for object location and other documents necessary for the approval process and needs of state administration.

Study was focused on the territory situated in the Moravian region southwest of Horní Benešov and approximately 3.5 kilometers northeast of the village Razová. The site is located in two cadastral areas. Its area is 171, 9511 ha. Most of the territory spreads in the administrative area of Horni Benesov 159, 8324 ha (cd no. 642355 - Moravian-Silesian Region) and a smaller part in the cadastral Razová 12, 1187 ha (cd no. 739987 - Moravian-Silesian Region).

The land on which is proposed to build the game preserve, belongs to 10 owners. The entire mapped area is located in a natural forest area 29 - Nízký Jeseník with an altitude range from 532 to 620 meters above sea level. Climate of area is mainly influenced by geographic location and altitude. According to the breakdown of climatic zones location comes into the category MT2, which means - slightly warm zone.

According to geologists, the area of interest is built on Paleozoic rocks wrinkled, unmetamorphosed which are shales, greywacke, quartzite, limestone. Plots in the field are divided into 77% of the agricultural land, 20.8% of forest land and 2.2% of other lands. Forest land is divided into two edaphic categories, gleyed and nutritive. There are 8 tree species in the area of interest, strongly dominated by Norway spruce with 82%. Conifers in the preserve occupy 91.9% and 8.1% broadleaf.

Obora Benekov is classified in III. quality hunting ground. Target game stock consists of two species of game. First and foremost is a kind of white-tailed deer (*Odocoileus virginianus*), whose target game stock is set to 80 heads. Target stock consists 32 heads of male, and 32 female heads and 16 heads of young game. Among male animals will be in the first age class 13 heads, in II. 12 heads and III. age class 7 heads. In such a structure of the population will be hunting plan 22 heads, and four males in the first age class, one in II. age class 3 III. age class, a total of 8 males, 8 females and 6 heads of young game.

The second species is a fallow deer (*Dama dama*), in the target game stock of 30 pieces. This number consists of a population of 11 males and 11 females, 8 heads of young game. In I. and II. age class will be 4 heads and in III. class are 3 heads of male

fallow deer. Annual hunting plan for this herd of fallow deer is 10 pieces, 3 heads in the I. age class, one head in III. age class, in total of 4 males, 4 females and 2 heads of young game. Target game stock of both species of game is 110 heads and the annual plan of hunting is 32 heads.

In the project counts with building of fencing, 3 gates , 3 climbs and antiescaping grids. On the perimeter will be also built three stand-ins, for one of them will be used natural depressions of terrain and two of them will be excavated. Further plans are to build acclimatization game preserves, which will be equipped with feedwater tank and feeding facility. For the entire game preserve will be built feeding equipment, and storing for feedingstuffs and equipment designed for hunting. Preventively climbs for wild boar will be bulit to avoid them from destroying the fence in case of entering the game preserve. Inside of the game preserve will be placed 2 trapping equipments for wild boars, and boars who will be caught by the trapping equipment will be killed.

Drawings of the proposed equipment are given in Annexes 1 to 16. Deployment of equipment in game preserve is shown in Annex no. 20 and in folowing ones will be find their designs and layouts. In Annex no. 18 are shown plantings of fruitive trees and nibbling areas. The initial investment to build the game preserve is 7 634 300 CZK. according to the calculation.

This study is governed by the Act no. 449/2001 Coll. on hunting and was used as a basis for making the application for recognition the game preserve. The study was therefore focused on the specific site and will be used for establishing of the game preserve Benekov.

9 Seznam použité literatury

1. ČABART, J., 1958 Vývoj české myslivosti. 1. vyd. Praha: Státní zemědělské nakladatelství, 305 s.
2. ČERNÝ, J. V., 1895 Myslivost II. vyd. Praha Nakladatelství Frt. Borový
3. ČERVENÝ J., a kol., 2004 Encyklopedie myslivosti. Praha: Ottovo nakladatelství, 591s
4. DEMEK, J., 1987 Obecná geomorfologie. 1.vyd. Praha: Academia, 476 s.
5. FEUEREISEL, J., 2004 Ekonomika oborních chovů zvěře. In Problematika zakládání obor. 1. vyd. Dobříš: Česká lesnická společnost, 33-44 s.
6. HROMAS, J., 1997 Optimální podmínky oborních chovů . In Folia ventoria (myslivecký sborník 26 – 27) Bratislava: SAP, 247 s.
7. HROMAS, J., a kol., 2000 Myslivost. Písek: Matice lesnická, 491 s.
8. HROMAS, J., 2004 Současný stav oborních chovů v ČR. In Problematika zakládání obor. 1. vyd. Dobříš: Česká lesnická společnost, 9-12 s.
9. HUSÁK, F., ZEŽULA, A., LOCHMAN, J., 1986 Daněk - sika - jelenec. 1. vyd. Praha: SZN, 314 s.
10. HYDROMETEOROLOGICKÝ ÚSTAV, Hydrologické poměry ČSSR – díl I. text. Praha: Hydrometeorologický ústav, 1965.
11. JEŽEK, M., 2014 Užívání odchytových zařízení na černou zvěř. Praha: FLD ČZU, 18s.
12. JURČA, J., Biotechnika účelových lesů. 1. vyd. Brno: VŠZ, 1983, 306 s.
13. KALUSOK, M., 2004 Zahradní architektura. Brno: Computer press, 192 s.
14. LESPROJEKT, 1988 Obory pro chov spárkaté zvěře – Typizační směrnice. Brandýs nad Labem: MLVH 58 s. a 50 příloh
15. LOCHMAN, J., a kol.,1979 Dutorohá zvěř. 1. vyd. Praha: SZN, 378 s.
16. NOVOTNÁ, J. Návrh optimálního uspořádání obory jako místa v krajině. Bakalářská práce. Brno: MZLU v Brně, 2008. 81 s.
17. PACÁKOVÁ-HOŠŤÁLKOVÁ, B., a kol., 2004 Zahrady a parky v Čechách, na Moravě a ve Slezsku II. vyd. Praha: Libri, 528 s.
18. PEŇÁZ, J., 2004 Pěstování účelových lesů – elektronické učební texty, CD
19. QUITT, E.,1971 Klimatické oblasti Československa. Praha: Academia, 73 s.
20. ŘEHÁK, L., a kol., 1998 Rukověť chovu jelení zvěře. Dobřichovice: Rembrandt – Petr Šeplavý, 147 s.
21. ÚHÚL., 2001 Soubory lesních typů. Brandýs nad Labem: ÚHÚL 104, s.

22. VOLNÝ, L., 2000 Chov jelence severního v oboře Sovinec ve Fryčovicích. In Současnost a perspektiva oborních chovů zvěře na prahu třetího tisíciletí. Praha: ČMMJ 180 s.
23. WOLF, R., KOKEŠ, O., CHROUST, M., LOCHMAN, J. 1976 :Naše obory. Praha:SZN, 253 s.

Zákony a vyhlášky:

1. Zákon č. 449/2001 Sb. o myslivosti ve znění pozdějších předpisů.
2. Zákon č. 289/1995 Sb. o lesích ve znění pozdějších předpisů.
3. Zákon č. 166/1999 Sb. o veterinární péči znění pozdějších předpisů.
4. Zákon č. 246/1992 Sb. na ochranu zvířat proti týrání znění pozdějších předpisů.
5. Vyhláška č. 491/2002 Sb. o stanovení minimálních a normovaných stavů zvěře a o zařazování honiteb nebo jejich částí do jakostních tříd
6. Vyhláška č. 299/2003 Sb. o opatřeních předcházejících a zdolávajících nákazy a nemoci přenosné ze zvířat na člověka
7. Vyhláška 553/2004 Sb. o podmínkách, vzoru a bližších pokynech vypracování plánu mysliveckého hospodaření v honitbě

Webové zdroje:

1. Mze: Roční výkazy o honitbách, stavu a lovu zvěře v ČR (online) [citováno 17. 2. 2015], dostupné na Word Wide Web
<[http://eagri.cz/public/web/mze/vyhledavani/index\\$41111.html?query=ro%C4%8Dn%C3%AD+v%C3%BDkaz+o+honitb%C3%A1ch&segments=eagri](http://eagri.cz/public/web/mze/vyhledavani/index$41111.html?query=ro%C4%8Dn%C3%AD+v%C3%BDkaz+o+honitb%C3%A1ch&segments=eagri)>.
2. Český úřad zeměměřičský a katastrální: Náhled do katastru nemovitostí (online) [citováno 10. 1. 2015], dostupné na Word Wide Web
<<http://nahlizenidokn.cuzk.cz/>>

10 Seznam příloh

- č. 1 Nákres oborního plotu
- č. 2 Nákres oborní brány
- č. 3 Nákres protiúnikového roštu – půdorys a příčný řez
- č. 4 Nákres protiúnikového roštu – podélný řez
- č. 5 Nákres průchodu pro černou zvěř
- č. 6 Nákres přejezu – čelní a boční pohled
- č. 7 Nákres krytého žebříkového posedu
- č. 8 Nákres krytého kazatelnového posedu
- č. 9 Nákres krmelce se zásobníkem na objemové krmivo – půdorys
- č. 10 Nákres krmelce se zásobníkem na objemové krmivo – příčný řez
- č. 11 Nákres krmelce se zásobníkem na objemové krmivo – čelní a boční pohled
- č. 12 Nákres krmelce se zásobníkem na objemové a jadrné krmivo – půdorys
- č. 13 Nákres krmelce se zásobníkem na objemové a jadrné krmivo – příčný řez
- č. 14 Nákres krmelce se zásobníkem na objemové a jadrné krmivo – čelní a boční pohled
- č. 15 Nákres odchyťového zařízení na černou zvěř
- č. 16 Nákres korýtky na jadrné krmivo
- č. 17 Seznam parcel
- č. 18 Návrh výsadby plodonosných dřevin
- č. 19 Nákres vedení oborního plotu
- č. 20 Nákres rozmístění zařízení po oboře
- č. 21 Nákres aklimatizační obůrky